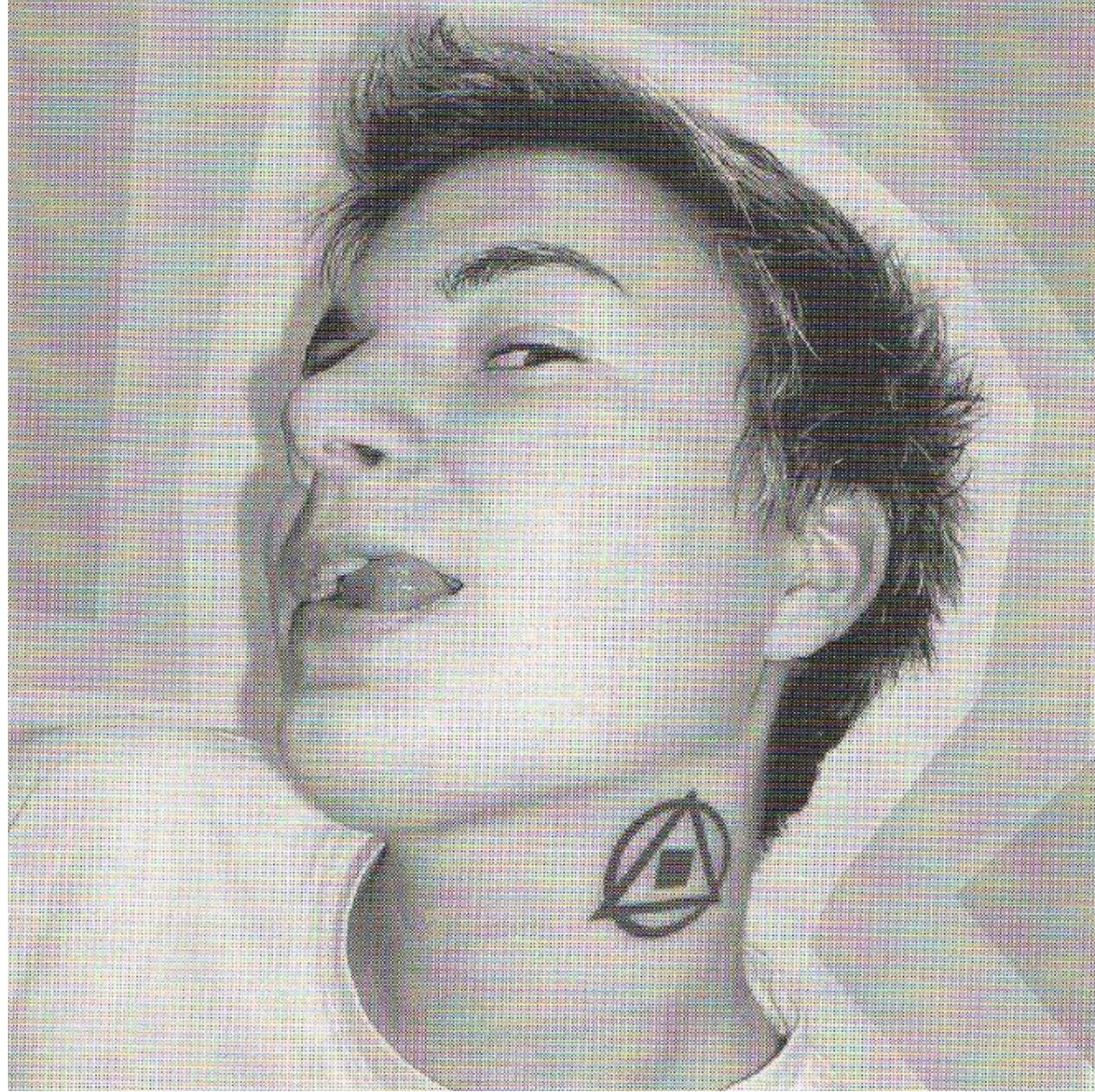

L.I.S.T

BROJ. 27

Prosinac, 2004

Izdavač:

Škola likovnih umjetnosti
Faustva Vranića 17
21000 Soli
Telefaks: 021-467-79
e-mail: skola likovnih umjetnosti@si.hinet.hr

Redakcija:

Nina Jerčić, Karmen Pensa, Tina Zaro,
Mirjan Vučić, Adela Klškić, Damjan Barać,
Nikola Barbir, Branimir Đžaja

Glavna i odgovorna urednica:

Vanja Škrobica, prof.

Lektorica:

Ivana Jurić, prof.

Vizualno rješenje:

Goran Šoša

Rješenjem Ministarstva prosvjete i športa
br. 532-03-17-94-2 od 31. listopada 1994.
godine ARTlist je oslobođen plaćanja poreza na promet.

Lis: izlazi dva puta godišnje.

ISBN 1332-3725

RIJEC UREDNOSTA:

PARADOKS NASEG VREMENA

George Carlin

- imamo veće zgrade, ali kraće žive
- šire putove, ali uža gledišta
- trošimo više, ali imamo manje
- kupujemo više, ali uživamo manje
- imamo veće kuće i manje obitelji
- više pogodnosti, ali manje vremena
- imamo više diploma, ali manje razuma
- više znanja, ali manje rasudivanja
- više stručnjaka, ali ipak više problema
- više medicina, ali manje zdravlja
- pijemo previše, pušimo previše, trošimo nešmoteno, smijemo se premašivo, vozimo prebrzo, previše se ljuštimo, prekasno idemo učiti, ustajemo previše umomi, čitamo premašivo, gledamo TV previše, i molimo se prenjetko
- umnogostručili smo rašne imelike, ali smanjili svoje vrijednosti
- govorimo previše, volimo prejetko, i mrzimo prečesto
- naučili smo kako preživjeti, ali ne i živjeti
- dodali smo godine životu, ali ne i život godinama
- stigli smo sve do mjeseca i naftag, ali imamo poteskoču da predemo preko uice da upoznamo novog susjeda
- osvojili smo vanjski prostor, ali ne i unutrašnji
- uradili smo velike stvari, ali ne i bolje stvari
- očistili smo zrak, ali zagadili dušu
- savladali smo atom, ali ne i svoje prekrasude
- o šemmo više, ali učimo manje
- planiramo više, ali postizemo manje
- naučili smo žuriti, ali ne i čekati
- gradimo više kompjutera da nam čuva sve više podataka, ali mi komuniciramo sve manje i manje
- ovo su vremena brze preniane i spore probave, velikih ljudi i sitnih karaktera, brzih zarada i plitkih odnosa
- ovo su dani luksuznih kuća, ali i uništenih domova
- ovo su dani brzih autovožnja, jednokratnih polena, moralnosti koja se može odbaciti, jednodnevnih predstava, preteških tijera, tableta koje čine sve hrane nas, ubijaju nas...
- ovo je vrijeme kada ima mnogo toga u izlogu, a nema u skladistu i zato u idućoj godini:
- provode nešto vremena s vašim voljenima, jer oni neće biti tu zauvijek
- recite poneku ljubaznu riječ, nasmišljate se ljudima i sjetite se pružili zagrijaj

To ništa ne košta, a puno vrijedi.

- sjetite se kazati "Volim te", ali najviše od svega i mislite tako

NJEGOVA SVITLOST MILJENKO SMOJE

Roden je 1923. u Velenom Varošu, povijesnom predgradu ribara, težaka, slrnih obrtnika i gradske sirotinje.

Završio je gimnaziju i diplomirao hrvatski i povijest na Višoj pedagoškoj školi. Radio je kao nastavnik po dalmatinskim mjestima i studirao teologiju u Zagrebu.

Od 1948. djelovao je i kao novinar u Slobodne Dalmacije gdje ponajprije piše o kazalištu i književnosti, zatim reportaže i satiričke kolumnre, te uteznuje Pomek koji izlazi i danas. Pojavljuje se na splitskem radiju, u zagrebačkom Vjesniku, Vjesniku u snjeđu i splitskom Feral Tribunou.

Objavio je sedam knjiga: *Hajdučka legenda*, *Kronika o našem malom mjestu*, *Dalmatinska pisma*, *Velo mjesto*, *Dnevnik jednog penzionera*, *Libar Miljenka Smoje i Pasje novelete*.

Doživio je legendarnu popularnost TV scenarijima za serije *Malo mesto* i *Velo mesto* čiji su likovi postali poznatiji od njega samoga. Kroz slike Malog mesta Dalmacija je prestala biti samo ugodna turistička periferija.

Smoje je bio satirični pisac, britki polemičar, umjereni ali uvjereni, hrvatski patriot i nadasve nagonski i impresionistički pisac. Jedini jezik na kojem je govorio i pisao je slikovita Hrvatska čakavština. Njegova djela su sažete priče, eliptične, na granici melankolije i poruge.

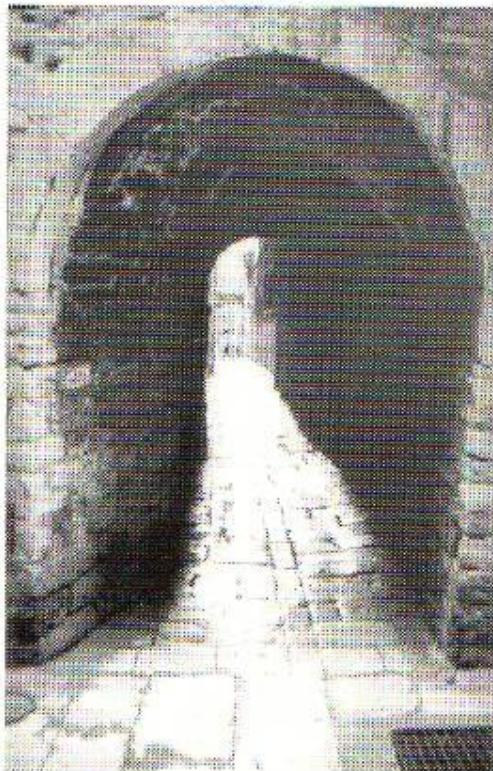
Smoje je za živca preprimio takav ugled da je bio jedini satirički kritičar kojeg je režim tolerirao i poštivao dopuštajući mu da izluđuje političke vođe, trome birokrate, neuvjernjive ministre, isprazne ideologe i druge važne partijske, režimske i državne ličnosti.

Osjećao je slanovito zlovjalu prema slavlji, nenađanom bogatstvu i imunitetu koji ga je štitio od strogosti cenzure. Nije se umislio. Nije izgubio sebe. Uvijek je bio i ostao *ili* narodnog temelja, zagrižljiv, osamljen, ali poklonik života na otvorenome, izleta po ribarskim selima i gostionicama duž obale i otoka.

«Ako se ono njegovo jedino oko, prepuno namigujuće pakosti, sumporasto oko koje viđi više od dva oka i daje dojam da vrsba sugovornika kako bi ga bolje uhvatio u grešci, tako živo u mom sjećanju bude moralo zatvoriti. Spiti će za mene ostati bez pogleda i bez sjećanja».

Enzo Bettiza, Smojin prijatelj

KARMEN PENSA, 3.R.
KIPARSKI DIZAJNER

TINA ZARD, 4.R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER

Dr. Franjo Bučar

(25. 11. 1866. - 26. 12. 1946.)

Dr. Franjo Bučar bio je povjesničar i istaknuti sportski djelatnik, osnivač mnogih sportskih društava i klubova, član Međunarodnog olimpijskog odbora i predsjednik Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Prvi je propagator mnogobrojnih Sportova: skijanja, klizanja, mačevanja, tenisa, hokeja na led i na travi, nogometu. Njegovom zaslugom tjelesni odgoj u školama teče pod stručnim vodstvom. Dr. Bučar je organizirao prvi tečaj školovanja stručnjaka tjelesnog odgoja 1894. godine.

130. GODIŠNICA UVODENJA OBAVEZNE NASTAVE TJELESNOG ODGOJA U HRVATSKE ŠKOLE

Prigodom 130. obljetnice uvodenja obavezne nastave tjelesne i zdravstvene kulture na području Republike Hrvatske trebalo bi prikazati razvojni put tjelesne i zdravstvene kulture koja se prije nešto manje od dva stoljeća prvi put pojавila na području Hrvatske. Razvoj nastave TZK se odvijao kroz četiri povijesna razdoblja: od prvih tragova do 1874. godine, od 1874. godine do Prvog svjetskog rata, između dva svjetska rata i nakon Drugog svjetskog rata.

Dogadjaj koji se uzima kao povod obilježavanja ove obljetnice jest donošenje prvog hrvatskog zakona o školstvu. To je «Zakon ob ustroju pučkih škola i preparandijah za pučko učiteljstvo u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji» donijet 1874. godine. Njime se u svim pučkim, građanskim i ženskim srednjim, te učiteljskim školama (preparandijama) među obavezne nastavne predmete ubraja i «gimnastiku» s dva sata tjedno. U pravilima «Društva za tjelevježbu Hrvatski sokob», odobrenim od vlasti 3.11.1874. godine, navodi se da je svrha društva pobuditi ljudi na pravilnu tjelesnu vježbu.

Međutim, zameci organizirane nastave TZK na području Hrvatske su stariji i datiraju čak u 1797. godine.

U Dalmaciji i Istri je još od 1869. godine školskim programima predviđeno održavanje obavezne nastave TZK.

Nakon 1874. godine i donesenog zakona, po prvi put se u Hrvatskoj nastavi TZK počinje pristupati ozbiljno i sustavno.

Pišu se prvi priručnici za TZK za nastavnike i učitelje, počinje se tečajevima provoditi sustavna izobrazba kadrova u učiteljskim školama, a dvadeset godina kasnije održan je dvogodišnji tečaj za učitelje gimnastike pod vodstvom Franje Bučara (ove godine je i 110. godišnjica prvog tečaja za školovanje stručnjaka tjelesnog odgoja). Upravo zbog tih razloga, godinu kada je Hrvatski sabor donio zakon kojeg su razradili i predložili hrvatski prosvjetni djelatnici, obilježavamo kao obljetnicu uvodenja obavezne nastave TZK u škole na području Hrvatske.

Tijekom 130 godina predmet je mijenjao ime: gombanje, tjelevježba, gimnastika, fizički odgoj, tjelesni odgoj. Osim naziva predmeta mijenjali su se i sadržaji u nastavi. Gimnastika, mačevanje i elementarne igre bile su zastupljene u programima na početku uvodenja nastave. Danas su u nastavnom programu najzastupljenije športske igre: odbojka, rukomet, košarka i nogomet, te atletika, aerobika, plesne strukture...

Literatura: *Razvoj tjelesne izdravstvene kulture u Hrvatskoj*
Zrinka Ćustonija
HRVATSKI ŠPORTSKI MUZEJ
Zagreb, studeni 2004

MIRJANA VUČIĆ 4.R.
GRAFIČKI DIZAJNER

PET GENERACIJA

IZLOŽBA

URANJA SKROBICA, PROF.
(IZ KATALOGA)

Postoje škole koje ste možda željeli upisati, ali niste iz Bog zna kojog razloga.

Tako je stotine i stotine učenika, tijekom čitavog jednog stoljeća koliko djeluju umjetnička škola u Solitu, kucalo na njena vrata. No malo je onih, kojima je ona, nakon što su položili prijamni ispit, širom otvorila svoja vrata. Rijetki su oni koji su slobodno zakoračili u njene učionice, radionice i studija, te time započeli ostvarenjem svog životnog sna.

Životni san u ovoj školi počeli su ostvarivati umjetnici čija djela ovđje predstavljamo. Došli su u školu pomalo nesigurni poput svakog znatiželjnog djeteta, a i puni stranopoštovanja.

Ubrzo su se sazrijevanjem oprštali od djetinjstva, mitirajući stare majstore - slavne umjetnike, otkrivajući snagu materijala - tajno tehnika - žurili su što prije odrasti. Pred skulpturom, pred slikom ili fotografijem gubili su dah i ostajali zatečeni kao pred Posjednjim sudom. U početku izgubljeni u školskim radionicama i studijima, ubrzo su, vodeni rukom svojih učitelja, pokušavali (iz)graditi vlastiti rukopisi i put.

Lijep je bio taj njihov put, put traženja ljepote i smisla. Bilo je to putovanje - osmišljavanja kaosa, putovanje - transcediranje prostora i vremena... Osupnuti zagas lomodrim, srbmastosivim i okrenocrvenim... pamtit će ga kao pasiju boja u tajanstvenim maglama, provočiranje podatnih ili pak čvrstih materijala.

Umjetnost! Naša i njihova ljepota, naša i njihova sloboda.

Crti, slike, skulpture, fotografije... Izložbe skupne, zložbe samostalne. Gradovi, putovanja...

IZLAGALI SU:

RADOSLAV DUHOVIC
PASKO CULE
MIROSLAV RADELJAK
JULIJANA VOLODER
KRISTIJAN FALAK

I onda su se, nakon svijeta, vratili polazištu Umjetničkoj školi. Trebalo je samo sakupiti krvotne sjecanja i odazvati se pozvu povratka. I vratiti se među klupe, z kojih su nekada davno krenuli. Ali, ovoga puta staja i su s druge strane katedre. Trebalo je sada naslijedeno i stvoreno, otkriveno i izgrađeno novo iskustvo, prenijeti povjerenje novim generacijama. Oni koji su prema belle arte došli u umjetničku školu, sada se, kao profesori u toj istoj školi, trude da novi učenici pronađu slikarsku ljepotu u sumradima, bogatstvo sadržaja u samocama, praktičnost i estetiku u dizajnu.

Koristeći nove metode poučavanja, bogatje i raznovrsnije materijale i tehnologije, potičući slobodu i razvijajući učeničke kreativnosti, ovi umjetnici - pedagozi, održavaju vis vitalis Umjetničke škole.

Ova izložba nije samo skupna izložba i jedan kulturni događaj. Ovdje ne prepoznajemo samo individualne umjetničke senzibilitete koji ravnopravno stježe u novom semantičkom kontekstu, već u njima prepoznajemo tragove jučerašnjeg i nagovještaj sutrašnjeg, model kojeg je razvila Umjetnička škola.

MIROSLAV RADELJAK, PROF.

KAO KAMEN PRICA Povijest

Ujutro u devet sati našli smo se s profesoricom iz povijesti kraj Arheološkog muzeja. Znog lekcija koje trenutno učimo iz povijesti odlučili smo poci u razgledavanje. Bilo je jako zabavno. Od svega što smo vidjeli najviše me dojmio nakit koji je danas ima veliku vrijednost. Bilo je mnogo ljepeh i zanimljivih stvari koje smo s pozornosću promatrati. A sada slijedi opis onoga što smo vidjeli.

UVOD

Osim mnogih umjetnina iz prapovijesti možemo vidjeti i ostale postave. Imamo kameni lapidarij. Tu su nalazi iz Salone. Saznali smo da jo Salona, današnji Solin, bila najznačajniji trgovачki centar, te da su izvan zidina postojala mala naselja.

MUZEJ

Osnovan je 1820. godine. Franjo Prvi, austrijski car, 1818 god. dao je inicijativu da se stvori ovaj muzej. Godine 1913. zgrada je bila završena. Sjeverni zid Dioklecijanove palače bio je bivši muzej. Zgrada je postala tjesna zbog velikog broja arheoloških predmeta. Odlučeno je da se sagradi nova zgrada. Na mjestu današnjeg muzeja nekad je bila «oaza». Lapidarij je sagrađen radi kamenih spomenika.

FRANE BULIĆ (u vrtu se nalazi njegov spomenik)

Bio je franjevac i dugogodišnji ravnatelj muzeja. Bez njega se Salona ne bi otkrila i dobila značaj. Njegova rodna kuća se još uvijek nalazi u Vranjicu. Godine 1894. održan je kongres za starokršćansku arheologiju.

LIJEVO KRILE MUZEJA

Prvi spomenik do kojeg dolazimo je kamena ploča koja je pisana grčkim alfabetom. Zatim dolazimo do grčke antičke stele iz 2. st. pr. Kr. (personifikacija grčkog hrama) koji je bio spomenik Dionizu. Sljedeća je nadgrobna stela pisana latinskim alfabetom, rimska stela nalik grčkoj. Izgledom je slična rimskom hramu. Na vrhu se nalazi zabet, trokut na vrhu, a malo niže likovi, pokojnici. Naprijed dolazimo do antičkog trofeja iz Garduna. Tilurij, legijski logor, veliki je logor s 4000 ljudi, pokraj Cetine koja je bila najvažnija obrambena točka koja je branila Salonu. Latinski izvori govore da je na Sisci bilo 150 000 vojnika. Devete godine je završio rat, Batonov ustank, srušen je otpor Delmata. Trofej je spomenik u čast pobjede. Nakon pobjede bi se na stablo postavio oklop, kopije, štit... a dolje na karnevalu

Dolazimo do četiri ploče koje počiju iz Salone. Latinskim tekstom napisano je da je za vrijeme namjesnika Publja Cornelija Donabele počela i završila izgradnja cesta koje su bile važne radi trgovine. 7. i 11. legija vojnika gradila ceste. Sve to je dokaz da je Salona bila ishodište cesta.

Napokon smo došli do spomenika koji nosi jednu vrlo zanimljivu priču.

Bog Tezej imao je sina Hipolita i ženu Fedru. Okajala je Hipolita u očima Tezeja te je rekao bogu mora Posejdona da pošalje čudovište iz mora. I tako dok se Hipolit vozio u kočiji, čudovište je prostrašilo konje i svu pali u provalju što je uzrokovalo Hipolitovu smrt. Iako je priča jako tužna i okrutna meni se svidjela zbog interesantnog sadržaja.

Putem smo vidjeli još mnoga spomenika ukrašenih alfabetom i kipovima. Saznali smo i to da je najviše spomenika razbijeno u Saloni.

BOŽICA TIHEL (iz 4.st.) - na glavi joj se nalazi kruna koja je izgrađena kao bedem. Na lijevoj strani izlazi živoće simbolizira bogatstvo, obije.

KAIROS - Bog sretnog trenutka, grčki bog. Original se nalazi u Trogiru.

DESNO KRILE MUZEJA

Ovdje imamo druge jako lijepi i važne spomenike. Ulazimo u kršćanski dio Salone.

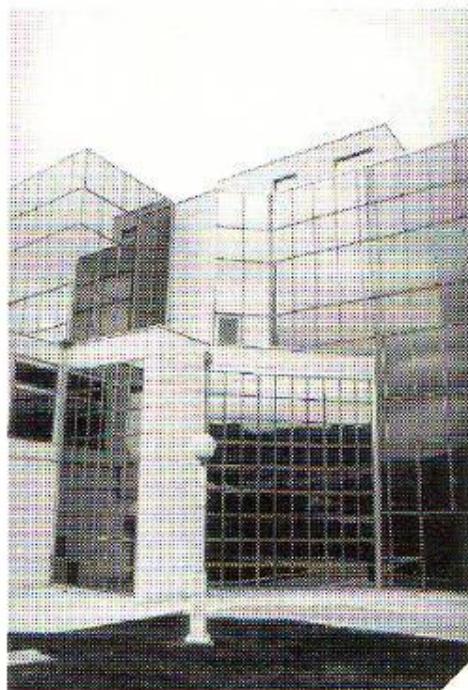
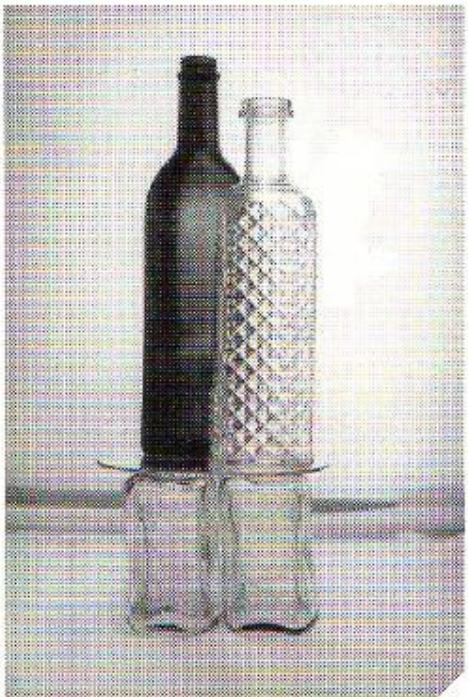
Simbol kršćanstva - spomen dobrog pastira koji ostavlja stado ovaca i ide tražiti jednu izgubljenu ovcu.

Sljedeći spomenik - jaganjac koji predstavljaju Isusa i 12 učenika, apostola. Na dnu je križ iz kojeg se širi simbolična biljka koja znači širenje kršćanstva i vjere. Nalazimo se unutar muzeja. Na ulazu je veliki mozaik što je dokaz da je palača Salone bila raskošna.

Ulazimo u prostorije pune izloga s čupovima, zdjelama, oruđem i oružjem. Oruđe je radeno od kamena. U izlogu možemo vidjeti razni nakit rađeni od stakla. Izvan te prostorije možemo vidjeti izlog s nakitom iz neoplaščane grobnice. Naišli smo i na male epruvete u kojoj su ljudi skupljali suze ili stavljali ulja i parfeme...

-I to jo to! Došao je trenutak za polazak kući. Bilo joj jako zanimljivo pobliže upoznati prošlost i da se mene pita, rado bih sve ponovila!

LONDONSKI MUZEJI

TEXT:
KARMEN PENEZ, 3.R.
KIČARSKI DIZAJNER
FOTO:
SORAN JELIĆIĆ, 4.R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER

Zanimaju li vas slavni? Želite li ih upoznati?

Idete li kojim slučajem u London?

MADAME TUSSAUD muzej je kao stvoren za vas. Ubojice, kriminalce, predsjecnike, kraljeve, manekenke, ...sva ih možete vidjeti u muzeju.

Za 20£ (dvadeset furti), koliko karta košta u jutarnjim posjetima (jer ovisno o dobu dana cijena varira), možete se zabaviti dobra 2-3 sata i više. Sve je vjerno prikazano, uključujući i žrtve Jacka Rippera (u trenutku umorstva...).

Baš iz tih razloga, mnogo godina ranije, takva se kolekcija izdvojila kako bi se zaštitile gospodice delikatnog temperamenta i nastala je «Soba horora»!

Zanima li vas sam London, razgledajte «THE SPIRIT OF LONDON» u kojem ćete pronaći događaje i likove iz perioda od prije 400 godina do danas. Prizori, zvukovi, pa čak i mirisi postavljeni su tako da predoče karakterističnosti Londona. Posjetitelji se voze naokolo reprodukcijama londonskih taksija (koje je napravila ista tvrtka koja proizvodi i taksije) i gledaju više od 70 figura vezanih uz povijest Londona. Mnoge su animirane i dodani su im specijalni efekti.

U svakom slučaju je zanimljivo ukoliko ne biste radje sjedili po kaficima.

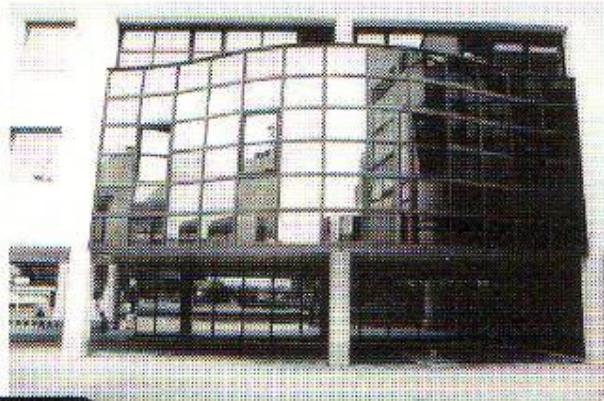
A kad ste već u Londonu...

Raspitajte se malo, pronjuškajte, sigurno ćete pronaći nešto što vama odgovara.

Možda muzej Sherlocka Holmesa?

Prepostavimo da volite kavu, barem čaj... Muzej čaja i kave?!

Postoji! Časna pionirska...

art 07

PODIGNIMO JEDRA LJUBAVI!

Udruga «Srce» okuplja djecu s posebnim potrebama (različitih bolesti), njihove roditelje i volontere. Udruga dje luje deset godina i ove je godine, povodom Međunarodnog dana djeteta, našem gradu darovala predstavu «Podignimo jedra». U predstavi je sudjelovalo oko pedeset djece, roditelja i volontera.

Mario (20) - glavni lik u predstavi, osoba s posebnom potrebotom

ARTlist: Je li ti drag lik dječaka Duje?

Mario: Ja sam tim dječakom odusevijen. Sritan sam! Znaš li da nisan spava cili noć zbog treme? Ali neka bude što bude. Malo san se bira prija kad san vidi koliko toga ima za naučiti. Ali san svu dobro naučila... Teta Dijana mi je pomagala puna dva mjeseca. Radili smo polako, scenu po sceni. Najbolja je bila zadnja proba, jesli li vidjela?

ARTlist: Što najviše voliš u ovoj predstavi?

Mario: Najviše mi se sviđa scena oluje jer je najkratča, ha ha ha... Sritan san jer san posta slavan... Nikad nisan nije srtniji ka ovih dana.

ARTlist: Što si naučio iz ove predstave?

Mario: Naučio sam čemu služe i kako rade svjetla na sceni, zašto su važni kostimi i ton. Majstor svjetla je barba Duško Štekić. Autor teksta i glazbe je barba Jakša Matolić, a cilju predstavu domisili je teta Dijana Gerić.

ARTlist: Ti si već godinama član udruge «Srce».

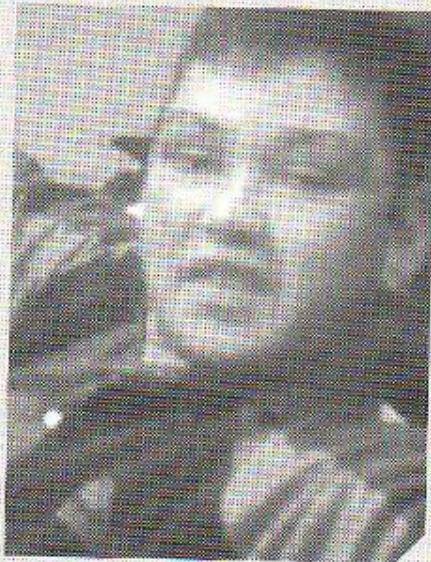
Mario: Naša udruга je s najviše ljubavi na svetu. Tu ima puno bračnih parova ili su u vezi. Ja imam svoju simpatiju. Zove se Nikolina. Mi smo momak i cura skoro godinu dana.

ARTlist: Čula sam da si ti izvođač himne ove udruge.

Mario: Jesam. Ja sam je odabrao. To van je pisma «Čija je ono dvojka?»

ARTlist: Imaš li neku poruku za nas u publici?

Mario: Bit će van špo. Još su najbolji kolači za predstave.

DUJE NA POKLOPAC

DIJANA NA POKLOPAC

Dijana Gerić, autorica predstave i slobodna umjetnica

ARTlist: Jeste li uzbudeni pred večerasnjom predstavom? Ovo je ipak vaš prvi samostalni rad kao redateljice.

Dijana: Ja se osjećam uzbudeno pred svaku predstavu, a posebno pred premijerom. Ovo večeras je posebna situacija, prvi put se izvodi moj komad, puno ljudi je na sceni.

ARTlist: Kako je došlo do suradnje s udrugom «Srce»?

Dijana: Počela je sve preko Boške Radić, naše organizatorice u «Gradskog kazalištu lutaka» (Split). Ona je to predložila učiteljici Ivki koja je član udruge «Srce». Kako sam ja slobodna umjetnica i imam više vremena nego ljudi koji su u stalnom angažmanu, to sam se uhvatila posla. Tada na početku nisam sama znala što trebam i mogu napraviti. S djecom sam se mjesecima družila i iz toga se izradio ovaj tekst i predstava.

ARTlist: Kako je bilo raditi s ovom posebnom djecom? Koliko vas je to emotivno dodirnulo? Jeste li koji put i sami u palu u krizu i zapitali se: kako će ovo sve ispasti?

Dijana: Nisam se bojala. Dovoljno dobro sam djeci upoznala. Shvatila sam kako funkciraju. Ta djeca nisu sama na svjetu. Imaju roditelje, volontere... Svi smo jedni drugima pomagali.

ARTlist: Puni ste optimizma. Koliko Vam je to pomoglo u radu s djecom? Kako ste na njih prenosili tu energiju?

Dijana: Imaju ova djeca dovoljno energije i bez mene, ho he. Mislim da smo se međusobno punili (energijom). Pokušala bili opet s njima raditi novu predstavu.

ARTlist: Možemo li završni song nazvati svojevrsnim Band Aidom?
Dijana: To u bili i je to... Molila sam našeg autora glazbe da nešto u tom smislu i napravi da dječa pjevaju zajedno s profesionalnim pjevačima.

Dolmovi nakon predstave

Tina (5 godina), zdravo djeće koje igra u predstavi

ARTlist: Kako ti je bilo igrat u predstavi?

Tina: Pekasto!

ARTlist: Ti se Tina pojavljuje u nekoliko scena. Koja ti je scena bila najteža?

Tina: Kad sam se mogla blzo u mlaču plesvaliču, a ništa nisam vidjela. I još sam morala Malika mahati jer je on veliki vlač u plemanu.

ARTlist: Hoćoš li se li baviti glumom kad porasteš?

Tina: Neću. Ja ču biti pjevačica. Volim i pjevati i još idem na sabove plesa.

Ana studentica (21), volonterka u udruzi

ARTlist: Kako je raditi s djecom s posebnim potrebama?

Ana: Svaki put bi se cubeo zarnisla nad svojim ulogom. I znate što? Divim im se. Probe su bile napome, sve su to izdržali. Divim su. Divim se djeci i njihovim roditeljima. Napomo je fizički pomagali jer ova djeca trebaju pomoći pri hodu, panjanju... Poneke i ne razumijem što govore... S vremenom cu i to naučiti. Što je najvažnije, naučili su me ispljenju i ispunili dobrotom. Sad manje osjećam nervozu kac prije. Nema više žurbe i strke... Ovo malo vremena što sam provela s njima učinilo me boljom osobom, pomoglo mi je da nadem neki mir u sebi.

Ivana, Mariova mama

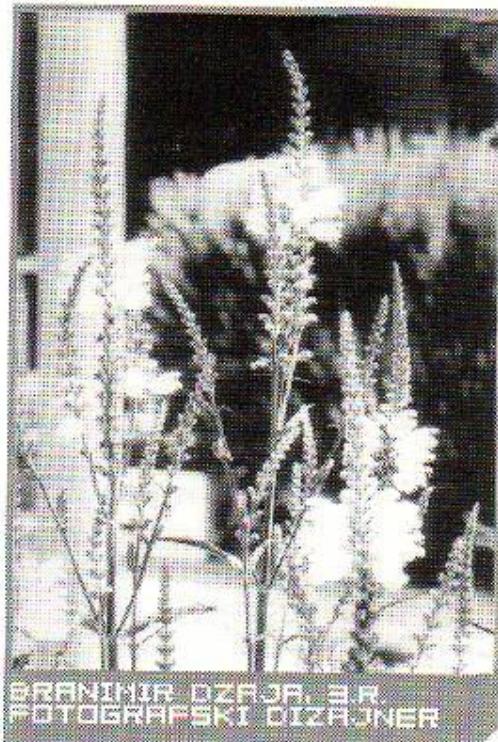
ARTlist: Jeste li se boja da Mario neće zvjet predstavu do kraja?

Mama: Pomaš. Pošto je Mario dječe tako kakvo već je... hm... odluta pomaš nekud mislima. Tada so zabrinjem. Bila sam vrlo uzbudena.

ARTlist: Mnogi roditelji nisu mogli skriti suze u očima na kraju predstave.

Ivana: Da, predstava je cirkljiva. Naša djeca imaju vrlo složene zdravstvene probleme, ali sad kad smo vidjeli što su napravili... to mora izazvati emocije. Nešto skriveno, nešto lijepo izaslo je u ovaj predstavi. Ima moj Mario za to dara. Istina je, piše pjesme i pjeva.

**TINA ZARO, A.R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER**

**GRANICA UZROKA, A.R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER**

PRICA O PRIJATELJSTVU

Dvojica prijatelja jednom su se šetali i razgovarali. Uškoro su se počeli prepričati i svadati. I jedan udari drugoga. Udareni se upitao: «Kada sam te udario, napisao si to na pjesku, a sada osjeti povrijeđen. Na pjesku je napisao:

«Danas sam dobio udarac od svog najboljeg prijatelja».

No, nastavili su šetati, došli do jezera i odlučili se okupati. Udareni prijatelj zamalo se udario, ali mu je prijatelj spasio život. Kad je došao sebi, urezao je na jednom kamenu:

«Danas mi je moj najbolji prijatelj spasio život!» Prijatelj ga je urezao u kamen da sam te spasio. Zašto?».

Ovaj mu odgovori: «Kad netko napravi nešto loše, to trebamo napisati na pjesku da bi vjetrovi izbrisali. Ali kad netko uradi dobro, to trebamo uklesati u kamen da ga ništa ne izbrišel!»

MUS'KA PRAVO DOBRA. RAJA JOS I BOLJA

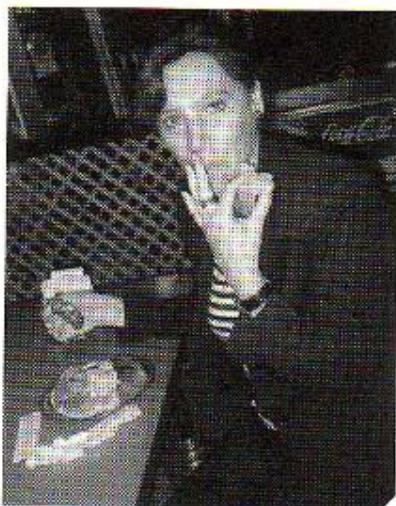
O ovom bi gradu mogla pisat godinama, ali će skratiti da vas ne pišam.

Sarajevo je raja + metropolja, i liga Split + Zagreb.

Na kolodvoru su nas dočekale naše udomiteljice. Ja sam upala u ob telj Brkić i za mene se pobrinula predivna cura Wildana i njezini starci. Nismo puno vremena provodili u ogromnoj trokatnici s tapetima po podu jer su nas odmah izvukle vani da nam pokažu grad, školu i kafane ...

Ispijaće smo puno crne, gorke kafe bez mleka. Usput, še smo u Sarajevo kako bi Sarajljama dokazali da i mi imamo neke veze s umjetnošću. U njihovoj školi «Primjenjenih umjetnosti» otvorili smo svečanu izložbu naših cijenjenih radova, al' vratimo se i na ono bitno ... Posjetile smo buregždinice, čevapdžinice, i sl.

«Čevapi u Želje», mala reklama na brzaka. Vozile smo se trolejbusom i opet, naglašavam, pile puno kafe. Biće smo u dami na Baš-čaršiji. Dobre tete su nam posudile svoje marame i morale smo skinuti šuzze.

Makrobiotičari nisu mogli odoljeti mirisnim sarajevskim čevapima (prof. Vesna)

Sarajevo ljubavi moja...

Unutra i vani su na livou strane žene, a na desno muškarci. Svi se zajedno mole Alahu kečeći i tako. Bili smo tako u vreme Ramazana, a to je period od 30 dana prije Bajrama, najvećeg muslimanskog blagdana. Oni inače u vreme Ramazana poste od izlaska do zalaska sunca, ali mi smo imale drukčji tretman. Jeli smo kad nam se tilo!

Hrana ba, pravo dobra (pita zeljanica Wildana: «Mus'ka pravo dobra, a raja još i bolja.») U kućama smo ispred vrata morale skidati cipele jer je kod njih takva šema, a i vjera. Imamo puno mesta za izlaska.

Mi smo bile u par klubova, npr. u Boemi, Mashu, Burhana-rupi ...

U klubovima je rekla bi jaranica Wildana: «Mus'ka pravo dobra, a raja još i bolja.»

Bile smo u nekoliko tisuća kafića, a imale smo u planu i odlazak u kino pogledati «Princezu s bisernom mindušom», al' nestalo para, iako je sve bilo nenormalno jeftino.

Kafa - marku, cigare - marku ... (1 KM = 4 KN). Eto toliko. Hajd, reko, da završim s ovim jer sam obećala da neću puno pilat. Hajd zdravo!

TEXT: MARIJA KOSTIĆ, 4.R.
DIZAJNER ODOJEĆE

FOTO: OLJA PAVLOVIĆ, 4.R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER

ZENE U MEDIJIMA

Sjećate li se reklame za Sun Mix krema za sunčanje? Sjećate li se ženskih stražnjica, a ispod njih natpis: «Svaka ima svoj faktor? Pamtite li reklamu Herbal Esences (šampon za kosu)? A reklama za muški dezodorans AXE? Ili za Becks pivo? Ne mogu zaboraviti ni kombi s reklamom za pekarnicu peciva i slastica na kojem se isporužila (slika) ljestvica u kupaćem kostimu, donjem rublju, što li je već bilo. I dok mi se smješka, pitala sam se kakve veze ima polugola žena s pecivom i kruhom?? Zar ih je ona ispeka? Bilo je previše vrucne pokraj peći pa se svukia?

To su samo neki od bezbrojnih primjera koji neumoljivo, uvijek i iznova pokazuju koja je čovjekova primarna potreba na ovom svijetu, uz kruh i piće.

Sok za razmučivanje «Nova Vlax» reklamira stanovita gospodica u toplesu, koja čak nije ni nešto lijepa, ili joj lice naprosto ne dolazi u prvi plan zbog veličine njezinih grudi. Postavlja se pitanje - kome se reklamira taj sok? Ženama možda?

A božićna reklama za Konzumove proizvode s plavušom u crvenoj, uskoj haljinici s patentnim zatvaračem? Zar su Konzumovi potrošači isključivo muškarci? Razgovarala sam s jednom osobom o tome. Njezin argument glasi otoplike ovako: «Žena u medijima ima puno više, uključujući reklame za proizvode koje koriste oba spola, zato što su sve žene u onu duše biseksualke» (???) Poznato je da seks prodaje videolgre jer je 90% igrača muškog spola. No što je ostatak tržišta, s reklamama koje se tiču naših svakodnevnih životova? Tu bi stajalo trebalo biti drukčije, jer kao prvo, nije više riječ o igrama već o ozbilnjom, stvarnom, realnom životu, drugo nikto ne može reći da je 90% gledatelja reklama muškog spola, a niti da 90% čitatelja raznih časopisa (i ozbiljnih novina!) pripada muškom spolu. Pa ipak, žena u reklamama ima puno više nego muškaraca. I to vrlo malo ima ozbiljnih srednjovoječnih žena. Čak i deterđent za rublje reklamira predvratna, bespriječno uredena plavuša napućenih usana. U stvarnom svijetu, žene koje tako izgledaju ne znaju ni čemu služi prašak za rublje. Prosječna domaćica bori se protiv hrpe frustracija svaki put kad na TV ili u tisku dođe vrijeme za marketing. Sav ženski rod u tom nestvarnom, savršenom svijetu, bez briga i problema, u toj paklenoj iluziji nametnutog ideaia sreće, nema više od dvadeset godina, ne zna za celulit, višak sala, bore, ispucanu kosu, podočnjake, umornu kožu, nesretan život, loše stanje na poslu te, ne daj Bože, kakvu tjelesnu deformaciju.

Previše se stvari danas vrati oko seksa. Gdje je nestala ozbiljnost i kultiviranost ljudskog društva kad nam uredsko ljepilo za papir reklamira ženske grudi i natpis «Zaljepi ovo». Iznad reklame za kamione i nadogradnju na kamionskim šasijama leži ljestvica istaknutog dekoltea.

A što je sa ženama? Što one kažu na sve to? Pristaju dragovoljno biti izložene dok se muškarci «hvalaju» na često vulgarne, neduhovite, proste ljestvice bez trutke dobrog ukusa i stilja. Uvijek su tu grudi, noge, stražnjica, pune usne. Kako otrcano, bezbroj puta ponavljano i jestivo! Nimalo tankočutnosti, osjećaja za harmoniju i sklad. Sve se svodi na niski, iskonski i primitivni nagon za paranjem.

No ne mislim da nas svijet medija čini takvima. Ne, oglašivači se prilagodjuju nama, oni paze i traže nešto je nama zamamino, poželjno, nedostizno. Koristeći naše težnje i snove oni, više ili manje uspješno, stvaraju obećanu zemlju (koju ćemo dobiti čim im damo novac).

Mediji žele pronaći ono što nas najviše privlači. A što je to? Seks. Ali ne ravnnopravan seks!

Svi će se složiti da je teže naći razgoličenog muškarca na reklami nego ženu. To znači da se opet vraćamo već spomenutom većinu reklama namijenjena je muškarcu. Zašto? Zato što smo još uvijek u patrijarhalnom društvu? Ili zato što muškarcima seks pacu puno češće na pamet nego ženama? Ili možda zato što je već ni žena pak draže na reklami vjerujući tjelelo pripadnice vlastitog spola?

Ja osjetim frustraciju, zavist. Svijet 21. stoljeća zagušio je čar koji žena predstavlja muškarцу. Nekad mu je bila zagonetka za kojom je žudio u svojim maštarjama, trudio se da je osvoji i zamišlja slast pobjede, nestripljivo čekajući. Kad bi «zadobio» ženu, cijenio ju je puno više nego danas jer se više naručio oko nje. Danas se žena poput robe nudi na svakom koraku, razgoličena, bez ikakve intrigantne tajanstvenosti. Seks je postao tako uobičajen, svakodnevnan, pretvorio se u rutinu, a naposjetku i u zasićenost. Pitam se hoće li muškarci skopčati da su se prave vrijednosti izgubile? Hoće li «ukapirati» da olako davajući seks i poštivanje žena ne idu zajedno?

Gdje je nestala DAMA?

Raširila je noge i otkrila grudi, smješkajući se

NINA JERCIĆ, IVR
SLIKARSKI DIZAJNER

USVOJITE LJUBIMCA

Divno je imati životinju za doživotnog prijatelja koji će vas bezgranično obasipati ljubavlju i kojem ćete postati centrom svijeta. Iz takve ljubavi možete crpiti snagu i sreću vi, a i vaš četveroročni prijatelj.

No nemaju sve životinje takvu sreću da pronađu brižnog i pažljivog vlasnika. Svakodnevno nemarni vlasnici, koji ne zaslužuju ljubav i prijateljstvo malenih dlakavih i pernatih stvorenja, svoje «ljubimce» izbacuju iz kuće.

U trenutku kad ih se zasite, izbacuje ih na ulicu jer ona jamči sigurnu smrt za ljubimce koji ne umiju preživjeti sami.

Napuštena i nezbrinuta bića, međutim, imaju i još jednu mogućnost.

U sklopu VETERINARSKE STANICE «FILIPoviĆ», otvoreno je prihvatilište u koje svakodnevno dolazi nekoliko nositelja tužne životinjske sudbine. U prihvatilištu imaju zaštitnu kućicu, hranu, vodu, veterinarsku pažnju i skrb dobrih ljudi koji im se posvećuju. Najvažnije je što im prihvatilište pruža još jednu mogućnost udomljenja. Oko 40-ak pasa i mačaka ovisi o brizi volontera i veterinara. Životinje se nikada ne eutanaziraju nego čekaju nove vlasnike. Sretniji ih dočekaju u svega nekoliko dana, a oni drugi čekaju godinama. Svi se trudimo da im osiguramo što bolje uvjete no za njih nema ništa bolje od dobrog vlasnika i tolog doma. U tzv. **azilu** su većinom mlade mačke i psi koji se najčešće i brzo udome dok oni stariji, ponekad, ostaju tu i zauvijek.

**Moj Preljub skriva Miš
koj svira Između
a Kako Kušnja
nije danas Vjenčanje**

RADNO VRIJEME OTVORENI SMO

Većinu dana oko 9 ili 10. Ponekad rano ujutro
oko 7; ali u neke dane kasnije, oko 12 ili 1.

ZATVORENI SMO

Oko 0:00 ili 0:30. Ponekad oko 1 ili 2.
Koji put nas nezna sve do 3 ili 4.

Neke dane ili poslijepodneva npr. nešto nismo ovde, a
uz zadaje vrijeme da sam ovde non-stop, osim
kada sam negdje draguje, ali i onda bих trebao biti ovde.

Osobno sam jako vezana za svaku od životinja i za me nema veće sreće od one kad čujem da je neka pronašla udomitelja.

Svako je pseto različito, «individualizirano». Npr. **Prasac** (crni, debeli labrador) jede otprilike 3x više nego je predviđeno; **Loptica** (crni mješanac) ima tri loptice koje nikome ne da; **Mamlca** (pit bull) ima 2 štenca i velika je maza; **Belina** (siva, čupava mješanka) desna je ruka volonterima jer održava red i mir.

Štenci su uvijek razigrani i razveseljavaju svih. **Tigar** (ogroman mačak) je velika maza, a **Dida** (stari mačak) je došao u **azil** polumrtav, a sada je živ i zdrav i već je dugo tu. Tamo se nalazi i još mnogo, mnogo dobrin bića koja trebaju malo ljubavi. Briga o njima nije jednostavna, ali ipak je mnogo onih ljudi kojima je stalo i volontiraju u **azilu**. Trudimo se pomoći svakoj od njih, ali one trebaju dom. Veterinari pažljivo provjeravaju udomitelje kako bi saznali hoće li životinja imati adekvatan smještaj i dobrog vlasnika. Ako suosjećate s ovim dragim stvorenjima ili želite psa ili mačku, javite se u **VETERINARSKU**

STANICU «FILIPoviĆ».

Također prikupljamo i donacije za izgradnju boljih kaveza za zimske dane. No više od icteg «prikupljamo» vlasnike jer su oni ono što je tim životinjama najpotrebnije. Ako imate prostora, vremena i ljubavi za krzne maze, JAVITE SE !!!

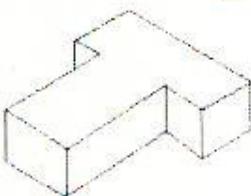
MOJA KOCKA (=ZIVOT)

ODABRALA: IVANA JURIC, PROF.

Moja kocka ima oblik slova

Kocka je 3D,

a vrh joj čine dvije piramide koje se spajaju pod kutom od 90° .

Ja se nalazim u sredini (samo zato što imam starijeg brata i mlađu sestru).
Roditelji su na čelu.
Oko moje kocke su druge kocke, tudi kocke,
koje bi se trebale ugledati u mojo.
Zašto?
Zato što su vrata moje kocke otvorena svim drugim kockama,
a njihove su otvorene samo prijateljskim geometrijskim tijelima.
Moja kocka je nešto najvrijednije što imam, a dobio sam je besplatno.

FRANE TOMASOVIC 3.A
GRAFICKI DIZAJNER

STO JE ZA MENE UMJETNOST?

DIZARVE UČENIKA PRVIH RAZREDONA

Sven Vlahović: *Sve kreativno i originalno!*

Fani Grassi: *Nešto što čovjek s radošću stvara.*

Josip Tomaš: *Umjetnost je sreća.*

Mia Mijaljica: *Umjetnost je sloboda.*

Dino vidović: *Umjetnost je šaranje po klupi.*

Viktorija Dabro: *Umjetnost je pretvaranje maštice u stvarnost, originalnost, Talent!*

Damira Bonković: *Umjetnost je opuštanje.*

Neven Kapov: *Umjetnost je trenutak inspiracije...*

Albert Kazi: *Umjetnost je... Pivo..*

ODABRALA: DRAGANA FRANIC, PROF.

ASTRONOMIJA

Putnici u ZVJEZDANIM STAZAMA hrapo kroče u području gdje nitko prije njih nije bio i istražio, posljednju granicu SVEMIR. Čovjek još nije posjetio područja izvan Sunčeva sustava, ali to ga nije spriječilo da istraži nove svetove izda eka služeći se teleskopima na površini planeta i satelitskom opremljenom iznad zemaljske atmosfere. Podaci dobiveni promatranjima uspoređuju se s onime što o zvijezdama i galaktikama zaključujemo na temelju fizikalnih zakona.

Teorija i praksa u astronomiji uvijek idu zajedno. Teorija o zvijezdama nema ništa bez promatranja koja provjeravaju njene tvrdnje, a očajani budućih novih pojava ostaju zagonetna sve dok se ne pojasne nekor od prihvaćenih teorija o svemiru. Teorija i praksa nas zajedno vode u putovanje do najudaljenijih dijelova kozmosa, putovanje koje nas vodi svakodnevno u prošlost, do samog nastanka našeg svemira.

PLANET ZEMLJA

Zemlja je treći unutarnji planet Sunčeva sustava sjećnim prirodnim satelitom Mjesecom. Oko Sunca se kreće na sjećnjoj udaljenosti od 149,6 milijuna km po eliptičnoj stazi, srednjom brzinom od 29,76 km/s. Os rotacijeagnuta je prema ravnini ekliptike za 66°33'; Zemlja obide ekliptiku za 365 dana, 6 sati 9 minuta i 54 sekunde. Zemlja se sastoji od kore, pošta i lezgine (kora 6-70km debljine, plasti dubine do 2900 km, kora s gromjim plasti 6-100 km). Vanjski su omotači Zemlje: atmosfera (plinoviti zračni omotač) koja obavlja zemlju i s njom se kreće kao cjelina, hidrosfera koju tvorišva voda na površini Zemlje i

biosfera koja obuhvaća sve ukupan organski svijet na površini Zemlje i određene dubine u vodi. Od ukupne površine Zemlje na kopno otpada 14 mil. km² (29,2%), a na more i unutrašnje vode 361 mil. km² (70,8%). Kopno se dijeli na 7 kontinenta: Evropu, Aziju, Afriku, Sjevernu Ameriku, Južnu Ameriku, Australiju i Antarktiku. Od ukupne površine mora Tih oceanu pripada 50%, Atlantskom oceanu 29%, Indijskom oceanu 21%. Najveća je užvisina na zemlji Mt. Everest (8848m); najveća je morska dubina u Marijanovoj brazdi (11 003m).

MJESEC

Zemljin prirodni satelit, najbliže nebesko tijelo. Srednja udaljenost od Zemlje je 384 000 km, poljumer 1736,6 km, površina 37 900 000 km², masa 81 puta manja od Zemljine.

Zemlju obide za 27 dana, 7 sati, 43 minute i 11 sekundi. Mjesec različito obasjan Sunčevim zrakama pokazuje četiri faze: mladič, prva četvrt, pun mjesec (uštar), i posljednja četvrt (pogledaj sliku). Privlačna sila Mjeseca izrake na Zemljini morske mijone (plimu i poseku). Mjesec nema atmosferu pa mu je površina izložena kozmičkom zračenju, Sunčevu vjetru i spadnim meteoritima.

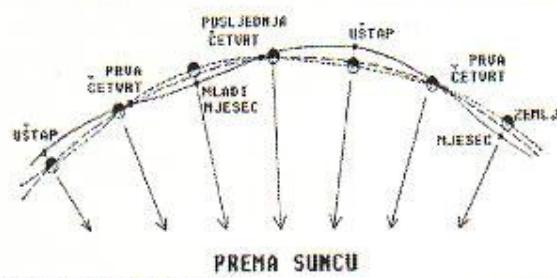
Temperatura na osunčanoj strani iznosi +130°C, a na noćnoj strani iznosi -130°C.

Na površini se razlikuju strukture velikih razmjera: Kopna (svijetlo područja) koja sadrže kraterima izbradzana krajolike i planinske lanci. Mora (tamna područja u prosjeku 1-2 km niža od srednje razine kopna). Male strukture: krateri, izbočine, prstenasta brda, kružne ravne, okrugljene prstenom planine, planinski lanci dužine do 1000 km i visine do 2000-6500 km...

ZANIMLJIVO O MJESECU

Starost Mjeseca i dijelova površine utvrđena je radioaktivnom metodom pa je trenutna procjena starosti od 3,2 do 4,6 milijardi godina. Novi nalazi govore da su svi planeti nastali istocno preko lako i Mjesec no ipak postoji razlike u geološkom razvoju Mjeseca i Zemlje. Više je teorija nastanka Mjeseca od kojih predviđa teorija zahvata koja kaže da je Mjesec gibajući se pokraj Zemlje bio zarobljen njenom gravitacijom i tako ostao njen satelit. Sestrinska teorija navodi dokaze kako je nastao u isto vrijeme pored Zemlje i od stoga materijala ali zbog manje mase brže se ohladio.

Roditeljska teorija, prema nekim vrlo privlačiva, navodi da je Mjesec nekot bio dio Zemlje ali se zbog brze rotacije do rastajane mase odvojio i ostao u blizini Zemlje. Teorija velikog sudara opisuje strano tijelo koje sudarilo sa Zemljom te izbacilo dio njene mase iz istovremeno mješavine kemijskog sastava. Novi objekt (Mjesec) ostao je tako u blizini Zemlje. Ova teorija ujedinjuje sve prethodne. Danas je Mjesec malo promjenjiv i sve se dogodilo bilo je u loš davno. No, kako god bilo, svaki od ovih pogleda sigurno je bio spektakularan, a mi imamo sreću što ga nismo vidjeli.

• FASSE MJESECA

ČOVJEK NA MJESECU

POLARNA SVJETLOST

Svjetlosna pojava različita oblika i intenziteta, koja nastaje u ionosferi; najčešće je vidljiva u blizini magnetskih polova Zemlje. Polarna svjetlost može biti različitih boja: bijela, crvena, žuta, plava ili ljubičasta. Može biti i različitih oblika. Polarna svjetlost se još naziva i aurora borealis, a to ime joj je dao Galileo Galilei i znači sjeverno svitanje. Uzrok polarnoj svjetlosti je velika svemirska oluja. Tijekom svemirske oluje elektroni "zaplijeskuju" Zemlju. Ti elektroni se sudaraju s atomima u visokim slojevima Zemljine atmosfere, pobudjujući ih uslijed čega oni zrače svjetlost različitih boja.

ASTEROIDI

Asteroidi su čvrsta, stjenovita tijela koja kruži oko Sunca poput planeta. Zbog malog premjera nazivamo ih mali planeti ili planetoidi. Riječ je o najstarijem kamenju u Sunčevom sustavu jer geološki procesi kod njih gotovo ne postoje. Danas su takvi kaki su bili prije 4,5 milijarde godina i značajni su jer govore o najstarijem periodu solarnog sustava.

ZVEJDARNICA "ZVEJDANO SELO MOSOR"

Lokacija zvjezdarnice: Mosor
Prostorje u Splitu: Šimiceva 50

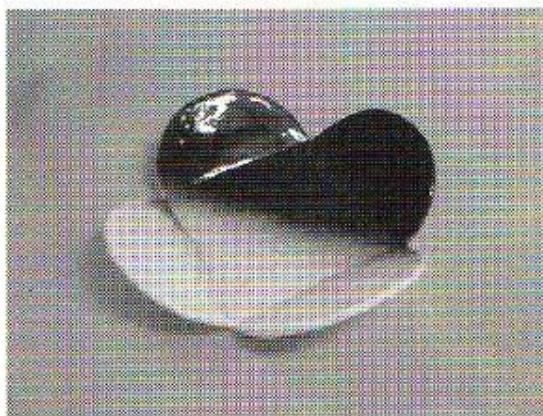
Kako doći do zvjezdarnice? Sjednite u autobus na Sukolišanskoj (br.28), on će vas odvesti do zvjezdarnice kroz Žrnovnicu i Silno Donje. Izadete na stanicu ZVJEZDANO SELO i uputite se pješke put zvjezdarnice. Sa zvjezdarnice, koja se nalazi na 700m nadmorske visine, možete vidjeti Biokovo, grad Split, otoke Brač, Hvar, Vis, itd. Tu je predavanje koje će vam pripremiti: veseli astronom Tomo.

www.zvezdano-selo.hr

JAKOV LABROVIC, 4.R.
KIPARSKI DIZAJNER
MENTOR: MIROSLAV RADELJAK, PROF.

JERKO MATOS, 3.R.
INDUSTRIJSKI DIZAJNER

RAD IZ ODEJLA
INDUSTRIJSKI DIZAJN
MENTOR: MIROSLAV RADELJAK, PROF.

KOJA JE KNJIGA NAJDRAZA NASIM PROFAMA? STO TRENUITNO CITAJU?

Marku Amžilju se najviše svđa Orwelleva »1984.«. Trenutno čita »Novelex« (Oje?)

Jasenka Spilavko se odvila za »Axu Karenjinu«, a sada uživa u knjizi »O ljeplju« Umberta Ecoa.

Katja Bego čita »Alkemičara«, a ovih dana čita amčke milice i »Posljednjeg Mohikanca«.

»Bijog od sigurnosti« Richarda Bacha oduševio je Dijanu Rošlin, a sad se bavi »Numerologijom«.

Vesna Žuvela favorizira »Sonete« Williama Shakesparea. Sada se odvila zabaviti uz »Svetionike« veličanstvene Virginije Wolff.

Kad malo bolje pogledamo, neće su se profe odvukle za staru dobu, provjerenu klasičku. A koja je teni najdraža?

Pa... »Umiranje dušek. Zašto? Zato jer na savršen način dočarava one horror teretanke pomocijedrostavnih, ali i opet impresivnih slika. Ali, dodak bih još jednu knjigu. To je »Na vodi«.

OZBIL JAHN

JAKO SRETAN

SRETAN

LJEPI

TVEĆAN

KOLUMNAR RETROVIZOR

ZRCALO - IZMEDU ISTINE I LAZI

Zrcalo je dio namještaja bez kojeg je nezamisliv bilo koji prostor. Imo ga ginovalo svaka soba, kupaonica, predvorje, sa a za bankete, plesna dvorana, prodajni saloni, ali i svaka ženska torzo. Zrcalo oči čovjeka iz dana u dan. S njim započinjamo i završavamo dan.

Da sam zrcalo, vidjela bih sva ta mammula, pospera i nepočestlana lica u tamnim jutarnjim satima; ili pak rasipavaju, naspavaju i odmorna. Vesala, uredna, lijepa, ružna, debela, mršava, dječja, muška, ženska - tko zna kakva još i ca družila bi se sa mircem.

Otkrivali bi se najintimniji trenuci života, od kupaonice do spavaće sobe. Znala bih sve lajne i pokušaje otkrivanja velikih talentata. Nema čovjeka koji nije pokušao ispred ogledala plesati, pjevati, glumiti...

Zene se presvlače po stolnicu putu, iskušavajući sve od conjev ruba, kupačih kostima, cipele, haljina, kapa, šešira. Zrcala otkrivaju ono što nikome ne bi. Pred njim plaću, smiju se, pričaju, svadaju se...

A zrcalo tripi, sluša, gleda i ne ljuji se. Ispred njega možeš biti zadovoljan, srećan, a ako se razbjesniš na ono što u njemu, vidiš možda ga jedino razbiti.

Zrcalo je istina. Ono vrata sliku i poruku onome koji gleda u njega.

Da sam ja zrcalo, mijela bih nešto više od obične slike svijeta koja je često tužna i bolna. Hijela bih zrcalo koje ima moć da na svako pitanje ima odgovor, da pokazuje put k pravom cilju i da utječe na promjenu svijeta...

JAKO SRETAN

JAKO LJEPI

ZAPONCIJAN

TVEĆAN

Ivana Dobrošević, 2.R
SLIKARSKI DIZAJNER

CRTEZI: DAMJAN BARIĆ,
L.R.

DON QUIJOTEI NASIH DANA

Don Quijotei našeg doba su žene, djeca, političari, pisci pa i umjetnici. Žene, prije svega, jer maštaju o sretnom braku, dobrom mužu i romantičnim scenama kao iz kakvog filma.

Djeca zamišljaju da su kauboji i Indijanci te se igraju rata. Zamišljaju oko sebe leteće zmajeve i pričaju sami sa sobom na nekom nerazumljivom jeziku.

Tipični Don Quijotei su i političari koji daju obećanja, pričaju o nečem što se neće dogoditi, dakle, žive u lažnom uvjerenju, lažnom svijetu.

Pisci su uglavnom uzroci svemu tome. Toliko nam pune glavu da bi im i najpametniji čovjek naivno povjerovao. Ne mogu ni uzeti knjigu, a da u njoj nema nečeg nestvarnog, nečeg što nije stvarno i mašta.

Kad smo već kod toga, na neki način je i lijepo biti Don Quijote jer je život puno zanimljiviji i osmišljeniji ako u njemu ima malo mašteta. Ne kaže se uzalud «mašta može svašta».

Čovjek uglavnom mašta o lijepim stvarima, o nečemu što želi promijeniti, o nečemu što želi ostvariti. On je glavni lik u mašti, on pronađe sebe, on je heroj i junak, čovjek kakav bi inače poželio biti.

Često čujem kako mi dovikuju: «To je ona u oblacima!» Volim maštati. To je dio mene i ja sam dio toga. U tome pronađazim svoje želje, smisao pa i cilj. Tako upoznajem sebe i druge.

Jesam li ja Don Quijote?

**MARINA MIŠE, 2.R
INDUSTRIJSKI DIZAJNER**

Prvu trojicu čitatelja, koji pogode tko sam ja, očekuje vrijedna nagrada (u knjižnici).

VIJESTI**PRVI PUT BIRAM**

Zbog skraćenih predsjedničkih izbora, predstavnici GONG-a održali su radionicu s naslovom «Prvi put biram». Radionica je bila namijenjena maturantima od kojih će velik broj prvi put izći na izbore.

IZLET NA BRAĆ

Učenici drugog razreda kiparstva s profesoricom Dijana Rošin posjetili su otok Brač. Dok su klesali u prirodi, novinari HTV-a su ih snimali za emisiju Alpe-Dunav-Jadran.

KANAL 5

Novinari Kanala 5 TV istraživali posjetili su našu školu i porazgovarali s učenicima i ravnateljem na temu srednjoškolci i seks.

**DONA TOMIC, 2.R.
DIZAJNER ODJECE**

NASILJE U NASOJ SKOLI ?!

U prošlom broju Art lista pisala sam o nasilju u školi i kako reagirati na nasilje. Razgovarali smo o tom problemu na Vijeću učenika i na satovima razredne zajednice. Na satu hrvatskog jezika pisali ste sastav. Kako rješavam sukob sa...

Kakva je zapravo prava situacija u našoj školi? Koliko u našoj školi ima nasilja (fizičkog, verbalnog i emocionalnog)?

Tko koga maltretira? Profesori učenike ili možda obrnuto?

Anketirala sam učenike (67%) i profesore (uključujući ravnatelja, bibliotekarku, voditeljicu i sebe (dakle, 100%)). Postavila sam istih devet pitanja svima, odgovarali ste anonimno, pa pročitajmo odgovore. Ja sam se iznenadila, a možda čete i vi.

PITANJE	ODGOVOR	UČENICI	PROFESORI
Jeste li u školi doživjeli nasilje?	DA NE	22% 75%	41% 59%
Ako da koje	FIZIČKO VERBALNO EMOCIONALNO	9% 12% 9%	0% 41% 24%
Od koga?	UČENIKA PROFESORA RODITELJA/STARATELJA POSJETITELJA ŠKOLE	17% 9% 0% 0%	27% 14% 27% 1%
Osjećate li se sigurni u školi?	DA DJELOMIČNO NE	56% 45% 7%	59% 35% 5%
Smatrale li da treba povećati sigurnost u školi?	DA NE	36% 50%	70% 19%

I tako su se nizala pitanja, a vaši odgovori su bili sve inspirativniji kako povećati sigurnost u školi, a kao najdjelotvornije metode sprječavanja nasilja učenici su istaknuli:

- edukativne radionice za učenike (21%)
- zaposljavanje portira (9%)
- aktivni dežumi učenik (19%)
- uvođenje video-nadzora (14%)
- edukativne radionice za nasilne učenike (14%)...

Profesori smatraju da su najdjelotvornije metode:

- zaposljavanje portira (59%)
- edukativne radionice za učenike (38%)
- edukativne radionice za profesore (38%)
- zaključavanje ulaznih vrata škole (30%)
- uvođenje video-nadzora (19%)...

PREDAVANJE

Dr Sunara Rušinović održala je predavanje učenicima trećih i četvrtih razreda na temu Prava pacijenata.

POSJET IZLOŽBAMA U ZAGREBU

Učenici drugih razreda posjetili su ovogodišnje velike izložbe u Zagrebu: Hrvatska renesansa, Dodir pogledima (Dora Maar i Picasso) i Istarska umjetnost.

CAELUM COMPUTERS

Jedni su od sponzora ovogodišnje maturalne zabave.

Da se osiete ugroženim u školi učenici bi se obratili:

- razredniku (39%)
 - pedagoginji (32%)
 - određenom profesoru (31%)
 - ravnatelju (15%)...

**ANKETU SASTAVILA I OBRAĐILA PEDAGOGINJA
ALEKSANDRA DUŽEVIĆ**

A profesori bi "zvali u pomoc".

- ravnatelja (76%)
-pedagoginju (24%)
-policiju (19%)...

Na kraju ankete učenici i profesori dodali su nekoliko duhovitih misli:

- nasilje su i natpsi u WC-u
 - kad bi više bilo zajedničkih izleta i zabava, bilo bi manje nasilja
 - da se ja osjetim nesigurno u školi obratio bih se Bogu,
 - DA SAM JA RAVNATELJ BIO BIH DOBAR DOMAČIN.**

Na Vijeću učenika i Povjerenstvu škole za suzbijanje nasilja kontinuirano raspravljamo o poboljšanju stanja. Tako smo ove godine, osim planiranih radionica za učenike i nastavnike, uveli i jednu značajnu novost u školi:

SANDUČIĆ POVJERENJA. Sandučić se nalazi u prizemlju škole. Ukoliko imate primjedbe, prijedloge, poticajte ili bilo kakvu misao za koju smatrate da se treba čuti, a nemate je hrabrosti izreći izravno, napišite je i anonimno ubacite u sandučić. Svaka vaša misao biti će ozbiljno razmotrena. Za sandučić recite roditeljima i njihova razmišljanja su nam jednako vrijedna.

Osim u šandučić vaše misli mogu nam prenijeti članovi Vijeća učenika:

RAZRED	UČENIK	RAZRED	UČENIK
1 A	Viktorija Dabro	2 A	Ksenija Modic
1 B	Sma Krstulović	2 B	Rina Rilje
3 A	Ana Roje	4 A	Tina Zaro
3 B	Boris Kargotic	4 B	Matea Božinović

Na ovogodišnjem prvom sastanku Vijeća učenika bili ste vrlo vrijedni i duhoviti, pa smo između ostalog čuli i ove vaše prijedloge:

- osim pedagoških mjera uvesti "radnu kaznu " npr. oprati stolove, obojati zidove ...
 - ne želimo slobodu
 - postaviti aparate za : prezervative, higijenske uloške i tampone
 - TZK svaki drugi tjedan
 - galerija u kojoj bi se prodavalji radovi učenika ...

Klaus Jebe na godišnjem odmoru

GORANOVCI

PRIPREMILA MARICA BUTINA

Ivana Mrden (industrijska dizajnerica) osvojila je 1. mjesto na natjecanju Goranovo projeće za pjesnike srednjoškoice 2004. Ovo je pobjednička pjesma koju je pročitala u Lukovdolu, rodnom mjestu pjesnika Ivana Gorana Kovačića, na njegov rođendan 21.III.:

ODJEĆA

Odjenuću osmijeh.
Kad me sretneš
na ulici,
ne pitaj zašto sam gola.
Čut ćeš samo riječi
Odjenuću sam osmijeh
i nastaviti u ulicom
zadovoljno
jer prvi se put
osjećam sretno
u odjeći.

Prisjetit ćemo se i naših dosadašnjih Goranovaca:

1999. Mario Leko (industrijski dizajner) 1. mjesto:

NITKO NE SMIJE ZNATI

Stao sam
i zatekao u sebi neprijatelja.

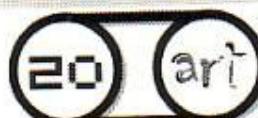
Zatvorio sam ta vrata pri izlasku
i krenuo niz onu istu ulicu
s istim usnulim mislima.
Zatekao sam se
s tudim rukama, tudim kretnjama
na uglu sa žmirkajućom svjetiljkom
sjedeći na cesti,
držeći komade razbijenog ogledala.

Zatvorio sam ta vrata pri izlasku
i krenuo niz istu ulicu
gledajući se na Izlozima:
jesam li ja zaista ja?
Možda sam se samo sklonio od kiše,
možda me dotukla voda u cipelama.

Ali krenuo sam, opet, niz ulicu,
zatvorio ta vrata pri izlasku
jer
ne želim živjeti gdje slabosti
stanuju.

MATER BOZINOVICH, 4.R.
INDUSTRIJSKI DIZAJNER

2000. Daša Vrdoljak (kiparska dizajnerica) 3. mjesto:

VODENA SMRT

Istjeraj čestice vakuuma
 Žilama ove raspucane zemlje,
 vodena smrti;
 položi ruke na ramena
 ovog sasušenog tijela
 i ne daj licu da se smežura;
 ušutkaj suho lišće što šuška
 da uvenut će sve.
 Daj mi samo kap vremena
 da rastvorim svoj cvijet i pogledam sunce
 tako oprostim svom ubojici
 prije nego me sprži.
 Pomozi mom oprostu
 da popne se gore po ljubav njegovu.

SPIKA JOSIP, 4.R.
INDUSTRIJSKI DIZAJNER

2002. Nina Rinčić (slikarska dizajnerica) 1. mjesto:

 Nedostaju mi brda i doline,
 rijeke i mora
 na tebi.
 Gurni me snažno
 niz strminu
 da otpadne mahovina
 s mojih slijena.
 Gurni me na vjetar
 da otpuhne ovu paučinu
 iz mojih uglova.
 Baci se duboko među ruševine
 srednjovjekovnog grada
 što leži na plasti
 prijavoj od čistoće.
 Bacimo se u trnovito grmlje,
 rasparajmo se do kostiju
 i uživajmo stapanjući se.
 Pusti travu neka raste.
 Ne govori da je stara,
 ona to najbolje zna.
 Šutke će pognuti glavu, osušiti se,
 a na njenom će mjestu
 narasti druga, mlada i nevina.
 Pričekaj kišu;
 polokom doploví do lokve
 posljednje u nizu;
 utopi se u blatu.

PETRA MANDRAC, 4.R.
INDUSTRIJSKI DIZAJNER

Više njihovih pjesama možete naći u zbirkama u školskoj knjižnici
 ili na internetskoj adresi www.umjetnicka.com

PRED USPRAVLJIVANJE...

Čim sam došla na svijet znala sam da još nemam dom. Dani su prolazili u iščekivanju. Kroz kuću je prošlo puno ljudi i svi smo se gurali da izazovemo simpatije. Čula sam kako govore: «To su dobri ljudi». No kad si došao ti, znala sam da je to to!

Prihvatio si me kao prijatelja. Iako sam bila tužna što sam odvojena od majke, sigurno sam pošla s tobom. Rekao si da sam ti sve, a ti si meni to bio. Pričao si mi satima, a ja sam te slušala i tješila. Odlazio si, a ja sam te čekala. Sjećam se šetnji uz more. Pričao si o prijateljima. Ali dobro sam znala da ćeš sve manje biti uz mene i da ćeš me sve manje češkati po trbuhi. Upoznao si me sa svojim prijateljima s kojima si išao na izlete i provode. A ja sam te čekala...

Kad bih te ugledala, moja sreća nije bila manja nego prije. A onda si me jednog dana prijekomo pogledao i rekao: «Samo si trošak!»

Nisam razumjela što sam napravila i zašto sam te toliko razljutila.

Nakon nekoliko dana vozili smo se u autu. Šutjeli smo. Ja sam predosjećala da nešto nije u redu. Ostavio si me kod neke žene i otišao. Prostor u koji su me uveli mirisao je tužne sudbine. Ne znam koliko će ovdje ostati i koliko će moći bez tebe. Spominju mi nove ljudi. Spominju mi uspavljanje. I dok to ne učine, pitam se sjećaš li se kako si mi tepeao: «Prijatelju!», «Mazol!», «Debelajavice!» Sjećaš li se?

ADELA KLISKIC, B.R.
DIZAJNER ODJECE

BRANIMIR DZRAJA, B.R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER

VRIJEME JE ZA SAPUNICE

Sapunice???

Mnoštvo pjenušavih balončića!!! Iz samog naziva možemo zaključiti da se radi o seriji koja se emitira iz dana u dan i ima stotinjak i više nastavaka. Trenutno na našoj televiziji možemo gledati sljedeće maratonske serije: *Villa Maria*, *Iznova voljeti*, *Između ljubavi i mržnje*, *Uljez*, *Osveta ljubavi* i, uskoro, *Zabranjena ljubav*. U pravilu imaju zajedničku temu: zabranjena ljubav. Oko nje se nadovezuju spletke, strasti, mržnja, sukobi siromašnih i bogatih kao i bogatih međusobno. Uz nekoliko glavnih, puno je sporednih likova, kako bi još više zapleti, ali i rastegli radnju. Kako prava ljubav pobjeđuje sve prepreke, kraj u sapunicama uvijek je sretan.

Tko gleda sapunice???

Ne mogu izdvojiti nikoga jer ih gledaju svi uzrasti. Možda najviše starije osobe, umirovjenici, usamljeni, ali i domaćice koje provode dosta vremena u kući.

Tu su i tinejdžerice koje maštaju uz ljubavne zaplete i sretne završetke. Svi vole raspravljati o već viđenom i nagađati što ih čeka u sljedećim epizodama.

Zašto gledamo sapunice???

Da nam prode vrijeme ili tu ima još nešto?! Volimo li kao vječni romantičari danima i satima gledati sve te moguće i nemoguće spletke, laži i razotkrivanja da bi na kraju uživali u pobjedi prave ljubavi ili u pobjedu pravde barem na televiziji? Činjenica je da su sapunice prenapuhane: i radnjom i likovima i trajanjem. Nema zaokružene cjeline: uvod, zaplet, rasplet i kraj. Pa iako gledatelji znaju da im se ovim putem više nego inače pune glave glupim pričama, ipak ih gledaju. Vjerojatno u nedostaku zanimljivog vlastitog života. Tko zna!

ANTER MALENICA, B.R.
DIZAJNER ODJECE

**ODABRALA
DRAGANA FRANIC, PROF.**

Da sam ja...

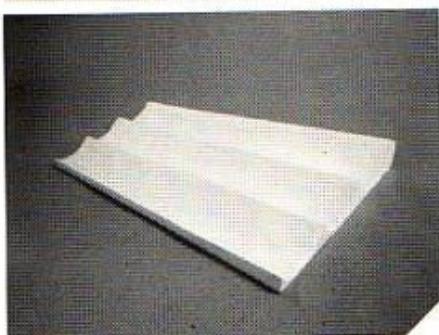
... Albert Einstein, ošišala bih čupavu sijedu kosu i obrijala brkove.
 ... Seve, pet godina bih ostala zatvorena u kući i umirala od srama.
 ... Michael Jackson, (a hvala Bogu što nisam!), uvijek bih nosila super ljeplilo u slučaju da mi otpadne koži dio tijela.
 ... Grigor Ninski, nalakirala bih nokat na zlatnom prstu i napokon bih okrenula stranicu one knjige.
 ... izvanzemaljac, pozirala bih pred Zemljinim satelitima.
 ... Marijan Ban, udisala bih malo helija da mi glas bude sočniji.
 ... Pinocchio, odmah bih napravila estetsku operaciju na nosu.
 ... Cameron Diaz, po cijele dane bih istiskala prišliće i našla bih zalogaj zgodini od Justina.
 ... Crvenkapica, kada bih čula vuka kako priča, mislila bih da haluciniram i sigurno bih završila u umobolnici.

Ali dobro je što sam ja ja i sretna sam što nisam nitko od navedenih!

Mima Vukorepa, 1. A

**JURICA BARISIC, 4.R
INDUSTRIJSKI DIZAJNER**

**SANJA LISNIC, 4.R.
INDUSTRIJSKI DIZAJNER**

Eh, da sam ja...

ptica - da poletim daleko, visoko... poletjela bih ondje, ovdje...
 vjetar - njihala bih grane i šumila putovima kojima njegove noge gaze,
 milovala mu obraze, osjećala crvene usne, savijala se u njegovim rukama
 vrijeme - zaustavila bih svaki trenutak njegove sreće...
 noć - bdjela bih pokraj njegovog prozora, otkrila mu mjesec,
 osluškivala njegove snove, skrivene želje i tuge...
 sunce - milovala bih mu oči i nježan osmijeh pun nade i sreće,
 grijala putove kojima odlazi, pružala svjelost u najvećoj trmini...
 tuga - on bi me pretvorio u sreću...
 ... pored rijeke da može osjetiti ovo što ja osjećam.
 Tamo gdje je on - tamo bi bila ljubav...

Sanja Lišnić, 4. r. industrijski dizajner

DA SAM RIBA

Sjedim na žalu. I mislim. Mislim da sam riba. Odlutao bih morskim prostranstvima, oceanima, uvalama i kanalima. Naguravao bih se u svaki morski kamen i ulazio ispod svake hrizi. Grickao bih ljudi kad bi ulazili u more. Veselio bih se svakoj ribi, raku ili školjki. Pričao bih s korallima o mojim nezaboravnim putovanjima, zgodama i nezgodama. Skrivaо bih se od ribara u morsku travu, čuvaо bih se mreža i privlačnih mamaca. I naposljetku bih se u suncu grlio s morem.

Antonio Barać, 1. A

Pronašla bih svoj dom u rupi nekog kamena obraslog koraliđima.

Družila bih se sa svim morskim stvorenjima.

Voljela bih biti prijatelj i velikim ribama.

Hijeta bih imati prekrasan rep i snažne peraje.

Pivala bih morskim dubinama.

Penjala bih se do površine vode dok bi me obasjavale sunčeve zrake.

Tada bih se spuštaла u najmodrije dubine, prekrasne morske dubine.

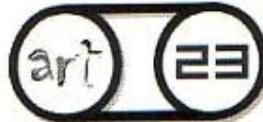
Igrala bih se sa školjkama i rakovima.

Brojila bih krakove morskim zvjezdama.

Bila bih sretna u svom morskom životu.

A to je najvažnije - biti sretan u onome što jesu!

Barbara Bursać, 2. r. modni dizajner

IZ DNEVNIKA JEDNE SREDNJSKOLKE

SMIJE JE ZDRAV

Maturantica Mirjana

Sreda, 3.11.2004.

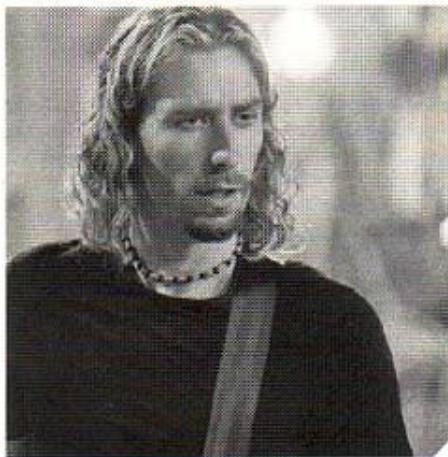
Zadnji od pet dana praznika koje smo imali jer je 1.11. bija blagdan Svih Svetih. Praznici, vrime odmora, a ja umisto da spavan šta više mogu (makar kroz jutro), ja se budim oko sedam ujutro ka tempirana bomba. I tako već pet dana zaredom. Škole nema, a bome ni nekih obaveza, šta znači da mogu spavat (barem do devet, dalje mi i ne triba), ali ja se, za ne falit, uvik probudim i ne mogu više zaspavati.

Ali nije svako zlo za zlo.

Budući da mi je škola sutra ujutro, to će mi dobro doći, tj. neće mi se biti teško digniti. Bit ću spremna na jutarnju porciju smija.

Naravno neću bit jedina, nego ćemo Iva i ja cilin putem, od mesta sastajanja (pekare i pivnice Em-Ka na pazariku) pa sve do škole, čakulat i smijat se. Pospani prolaznici, koji su jedva ustali za posao, nas će gledati ka da smo lude. To je zato što malo ko ima snage i volje za čakulu, a kamoli za smij najranije ujutro. Ali, mi se nećemo obazirati na njih, opušta (sve osim trbušnih mišića koji bole ka ludi od pustog presavljivanja i kikotanja). Zato se mi njime koristimo ka jutarnjom kavon. Šta je još najbolje od svega, ne sadrži kofein, besplatno je i pogodan za svakoga.

HA-HA-HA! Pokušajte i vi, pomaže protiv dosade, stresa i tuge, svega šta muči današnji svit.

CHAD KROEGER
NICKELBACK

NOVI (STRUČNI) NASLOVI IZ SKOLSKE KNJIZNICE (IZDOR)

Vanja Škrobica prof.

1. Milan Prelog, **Eufrazijeva bazilika u Poreču**
2. Charlotte i Peter Fiell, **Design For 21 st Century**
3. Mirjana Sanader, **Antički gradovi**
4. Rudy De Reyne, **Kako načrtati ono što vidite**
5. Marin Zaninović, **Od Helena do Hrvata**
6. Biserka Plančić, **Juraj Plančić (monografija)**
7. Duško Kečkemet, **Željko Radmilović (monografija)**
8. James Hall, **Rječnik tema i simbola u umjetnosti**
9. Rembrandt (monografija)
10. Mark Jones Powell, **Impresionism**
11. Ulrich Bischoff, **Max Ernst (monografija)**
12. Kirsten Bradbury, **Essential Dali (monografija)**
13. Gilli Dorfles, **Moda**
14. Gilles Neret, **Rodin (monografija)**
15. Renate Ulmer, **Mucha (monografija)**

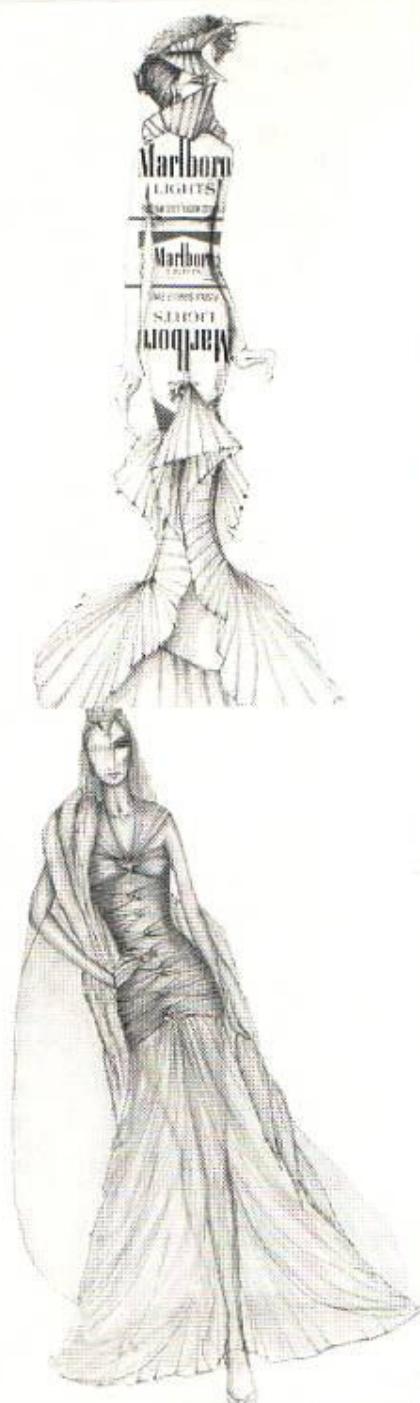
ASOCIJACIJE

(SASTAVILI LICENICI PRVIH I DRUGIH RAZREDA)

- Odbiegla nevjeta** odbiegla dvojka
Kad jaganjci utihnu roditeljski sastanak
Bilo jednom na divljem zapadu školski WC-i
Prozor u dvorište mali odmor
Neki to vole vruće marendu u Tommija
Dobar, loš, zao razrednik
Terminator naš majstor Vlado
Umjetna Inteligencija računalstvo
Obračun kod O.K. korača kad se roditelji vrate sa sata primanja
Schindlerova lista lista dežurstva
Društvo mrtvih pjesnika štreberi
Ptice umiru pjevajući vrijeme pred zaključivanje ocjena
Istjerivači đavola naše podvornice i čistačice
Doručak kod Tiffaniya školski automati s hranom i pićem
Zameo ih vjetar bijeg sa satova («picavanje»)
Vlak zvan čežnja upis na akademiju
Petak 13. svaki petak, pogotovo kad je škola četvrtak navečer
Harry Potter ŠLU
Gospodar prstenova ravnatelj
Ratovi zvijezda Nastavničko vijeće
Sirove strasti veliki odmor
Goli u sedlu ekskurzija
Ispovijedam se vjeronauk
Nemoguća misija PLU
Psycho TZK
Strah u ulici brijestova kontrolni iz matematike
Pipi duga čarapa prof. Marica
Vrtoglavica lektira
Jutro poslije jutro nakon maturalne zabave
Pakleni šund školska knjižnica
Ghandi etika

KOLUMNAR: PLIVATI UZVODNO

> A TIMUN MI UVIK BIZI TAMO DI BI TIJA
I TAMO DI NE BI SMIJA <
(DALEKA OBALA)

NIKOLA BARBIR, B.R.
DIZAJNER ODEJECE

Ma koliko se ja trudila zaobići što bi se zaobilaziti trebalo, uvijek, ali baš uvijek to ne činim. Druga je strana jednostavno prejaka za moj pomalo hedonistički slab karakter. Izabrati «ispravno» i naporno umjesto «pogrešnog» i lagodnog nikad mi nije bila jača strana.

«Ispravno» i «pogrešno» stavljam pod navodnike baš zbog toga što više ne znam što je jedno, a što drugo i tko tu stvara granicu, a osjećaj za to sam izgubila tim zaobilaznim putovima.

I nije mi žao.

Ne želim da ispadne kako sada radim što mi se prohtije i da me nije briga kako moji postupci utječu na druge. Hoću reći da i nije loše zalutati ukoliko znaš put natrag. Bitno je samo ne ugrožavati druge. Uostalom, kako ću uopće znati da sam na pravom putu? Pa eто, moj «timun» bježi tamо gdјe misli da će biti sretan i ne vidim u tome ništa loše. Još nijednom nije zaboravio put natrag.

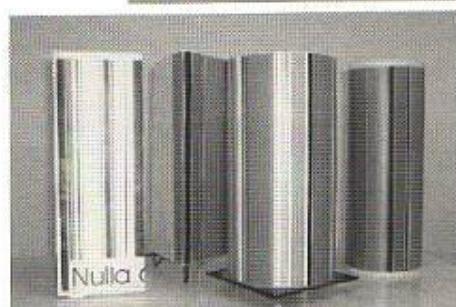
Znam da sada zvučim kao loša politička kampanja, ali ćestu moramo sagraditi sami, sa svim zaobilaznicama i skretanjima da bi ona bila potpuna, da bi zadirala što dalje. To je i njena bit. Kad već snove ne možemo tako lako ostvariti, zašto ne bismo malo preusmjerili stvarnost? Zašto ne bismo uživali, pa i pogriješili, patili? Čemu trošiti život pokušavajući raditi «ispravno», ono što se takvим smatra, ako mi to tako ne osjećamo?

«Ispravnost» je relativan pojam, ograničen samo tuđom «ispravnosću»

Osjećam da treba tražiti put, pamtići ga da ga ne izgubimo.

Možda se negdje i sretнемo.

MARIJA GOLUB, B.R.
SLIKARSKI DIZAJNER

MATEA BOZINOVIC
SANJA LISNICIĆ
MENTOR: DUBRAVKA
SOKOLIĆ, PROF.
INDUSTRIJSKE DIZAJNERICE

> ZIVOT JE LIJEP,
A ZIVOT DAR JE S NEBR <

SKOLSKA ZADRCA
ODABRALA DRAGANA FRANIC, PROF.

Svesna sam da nije slučajnost što je ovo rekao jedan od velikih umjetnika. Umjetnici su odvijek bili senzibilniji i primjećivali ono što drugi nisu mogli ili htjeli.

Danas svijet živi užurbanio, aako ga ne znaš pratiti, jednostavno te pregazi. Pretpostavljam da je to jedan od glavnih razloga zašto ljudi ne zamjećuju ljepotu oko sebe. Zastanemo li malo i razmislimo li o savršenosti cijelog sustava, moramo ostati zapunjeni. Sve, baš sve, funkcionira savršeno. Sunce izlazi svaki dan, a mi se ponašamo kao da bi ono nama moralо zahvaliti na tome.

More! Ono ne postoji zbog planktona, već zbog nas.

Ljudska mana je što naučimo cijeniti dobre strane tek onda kad ih izgubimo, a tada je kasno.

Slično bi bilo da pokušamo zamisliti da izgubim majku. U godinama smo kad nas sve živčirala. Bez rješnosti se cijeli naš svijet raspada.

Zemlja je također naša majka. Želim viknuti svijetu: «Počnite je cijeniti dok je ne izgubite jer hoćete li sutra imati priliku još jednom udahnuti ovaj zrak?».

Nažalost, danas bi to trebalo osvanuti na internetu da bi netko primijetio.

Prestanimo se čuditi. Imamo ovaj život da ga živimo najbolje što možemo. Pun je mogućnosti, a mi vučemo glavne konce u njemu. Mnogima se pokidaju i zapetljaju, ali život je umjetnost! A nju treba znati živjeti!

INA BUHA, 2. R.
FOTOGRAFSKI DIZAJNER

BLIZARCI U MATERNICI RAZGOVOR

Vjeruješ li u život poslije rođenja?

Naravno, sigurno postoji nešto nakon rođenja. Možda smo ovdje baš zato da se pripremimo na život poslije rođenja.

To je glupost. Nema života poslije rođenja. Kako bi taj život uopće izgledao? Ne znam točno, ali uvjeren sam da će biti više svjetla i da ćemo moći hodati i jesti svojim ustima.

To je potpuna glupost. Znaš da je nemoguće trčati i jesti svojim ustima, pa zato imamo pupčanu vrpco. Kazem ti: poslije rođenja nema života.

Pupčana vrpca je prekratka. Uvjeren sam da postoji nešto poslije rođenja. Nešto posve drugačije od ovog što živimo sada.

Ali nitko se nije vratio od tamo. Život se poslije rođenja završava. Osim toga život nije ništa drugo nego postojanje u uskoj i mračnoj okolini.

Pa ne znam baš točno kako izgleda život poslije rođenja, ali ćemo u svakom slučaju sresti našu mamu. Ona će zatim brinuti za nas.

Mama?! Ti vjeruješ u mamu, pa gdje bi po tvome ta mama bila?

Svuda oko nas, naravno. Zahvaljujući njoj smo živi, bez nje ne bismo uopće postojali.

Ne vjerujem! Mamu nisam nikada vidio, zato je jasno da ne postoji.

Da moguće, ali ponekad, kada smo potpuno mrtvi, možemo je čuti kako pjeva i miluje naš svijet. Znaš uvjeren sam da život poslije rođenja zapravo tek započinje....

NA SATU ETIKE:
GALEB JONATHAN LIVINGSTON
(VJEZBA)

JONATHAN U MENI

Stajao jednom, ne tako dawno, jedan mladić na raskrižju. Razmišljaо je treba li nastaviti ravno ili skrenuti. Pogledao je ispred sebe i nije vido ono što je tražio, što nije osjetio. Čini se kao da mu je dosadilo ići ravno, pa je skrenuo i potražio neki drugi put.

Taj čovjek sam ja!

Tako sam svoj smjer izabrao. Gdje će me on dovesti? Važno je da je to bila moja odluka. Ponekad je manje važno da li ostvarim cilj, važnije je da sam odlučujem, da je moj izbor.

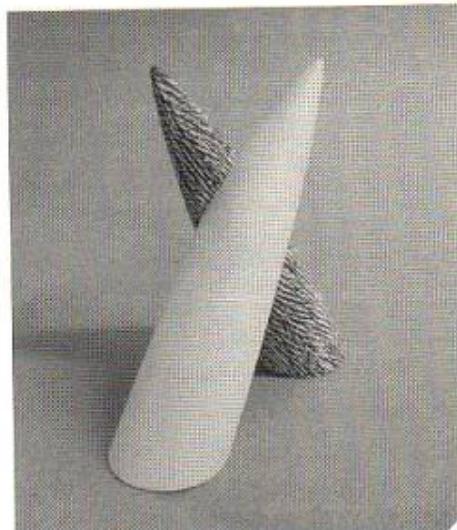
Život je poput labirinta, nikad ne znaš što ćeš u njemu naći. Trebamo biti hrabri da se upustimo u labirint.

I galeb Jonathan Livingston je bio hrabar. Neočekivano, predivno hrabar. Bio je hrabar za slobodu, za let.

I zato je Jonathan u svima nama, samo ga trebamo potaknuti. Vjerujem da sam ja to napravio time što sam se upisao u ovu školu, jer sam odabrao životni put.

Jonathan je težio visinama, težio je savršenstvu. I ja tome težim. Pa makar nitko ne ostvari savršenstvo, važno je težiti mu.

DRAGAN BARIĆ,
1. R

MIHRELA GRAF, 4.R.
INDUSTRIJSKI DIZAJNER
MENTOR: HRVOSLAV KNEZELJAK PROF.

ZENE I LJUDSKA PRAVA

Žene su oduvijek imale »posebno» mjesto u svemu, pa tako i u medijima. No da bih to objasnila moram početi od prastarih društvenih zajednica u kojima su žene bile »glave kuće». Ali, ubrzo tu titulu preuzimaju muškarci, postaju starješine koji donose odluke kojih se žene trebaju pridržavati. Kako ta situacija ne bi ostala na tome, žene su, kroz bližu nam povijest, utrošile mnogo napora i truda kako bi stekle viši status i ravnopravnost (u pogledima mentalnih sposobnosti) s muškarcima. Važno je napomenuti da ima i onih žena koje ne shvaćaju važnost ravnopravnosti s muškarcima, u smislu da se istaknu važnim političkim pozicijama, već svoju slavu i reputaciju stječu pokazivanjem svog tijela. One su svjesne svoje ljepote i njome zarađuju za život i sve svoje hirove.

Čak i u tom poslu ima iznimaka, jer mnogo žena se odalo fotografiranju za porno časopise kako bi se prehranile i opstale u ovom svijetu gdje se sve plaća. No, neke od njih su od toga napravile pravi posao, zaradile milijune i reputaciju najseksi žena svijeta. One su prisilno, već uživaju u svakom golišavom trenutku pred kamerama. To nas navodi na zaključak da su takve žene same krive što im se nameće ugled lakih dama.

Nekada, i ne tako davno, naga ženska tijela, obdarena oblinama o kojima muškarci sanjaju, mogli smo vidjeti samo u pornografskim časopisima. Na žalost, to više nije tako, sada se ženska intima pokazuje u svakom časopisu o automobilima, reklamama za pivo te glazbenim spotovima. I sada, zašto krvicu bacati samo na muškarce, kada su žene same krive što dopuštaju poričavanje i prodavanje svoga tijela. Da su one bile malo otpornije na miris novca koji se nudi u tom biznisu, sada ne bi morale braniti svoju čast.

Osim u golišavim verzijama po reklamama, žene se u medijima pojavljuju i u mnogo gorim oblicima. Njihove priče zauzimaju stranice crne kronike, a gotovo uvijek žene su žrtve. Natpisi poput:

Jedan silovao maloljetnicu,
a drugi 19-godišnju pastorku

Silovao dvije maloljetnice

Pretukao ženu u obiteljskoj kući

Ubio suprugu misleći da je majmun koji krade voće

Staricu oborio i pobjegao

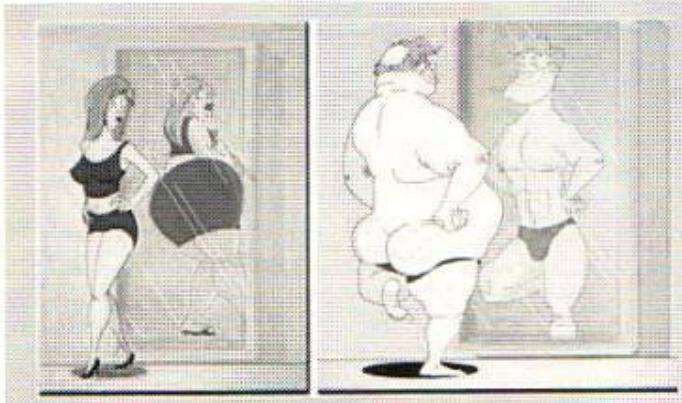
Sve se češće se pojavljuju u novinama. To je postala puka stvarnost koja je sve učestala i zahvaća žene u svim dijelovima svijeta. Budući da se muškarci sve više pozivaju na teoriju da su žene »slabiji spol», a oni gazde, žene su primorane podnosit zlostavljanje bilo od stranaca na ulici ili od vlastilih muževa. Što se to dogodilo s odnosima u braku i zašto žena više ne može biti sigurna u vlastitom domu sa svojim odabranikom?

I stoga bi trebalo poduzeti mnogo toga kako bi se iskorijenilo zlostavljanje i eksploraciju nad ženama (pa čak i kada je ona dobrovoljna, kao u nekim slučajevima u pornoindustriji).

Žene bi se trebale držati nota: TAKE A STAND AGAINST DISCRIMINATION!, tj. borite se za svoja prava i ne dopustite da vas omaložavaju i izrabljaju samo zato što ste žena. I zato: FEEL FREE TO SAY NO!, jer vi ste veoma važne i posebne, ne samo kao telesne, već i moralne osobe.

MIRJANA VUČIĆ, 4. R.
GRAFIČKI DIZAJNER

RAZLIKA IZMEĐU ZENA
I MUSKARACA

ODABRALA MARICA BUTINA PROF.

MLADE POETE

VIKTORIJA DABRO, 1.R.

JUTARNJI POKUSAJ

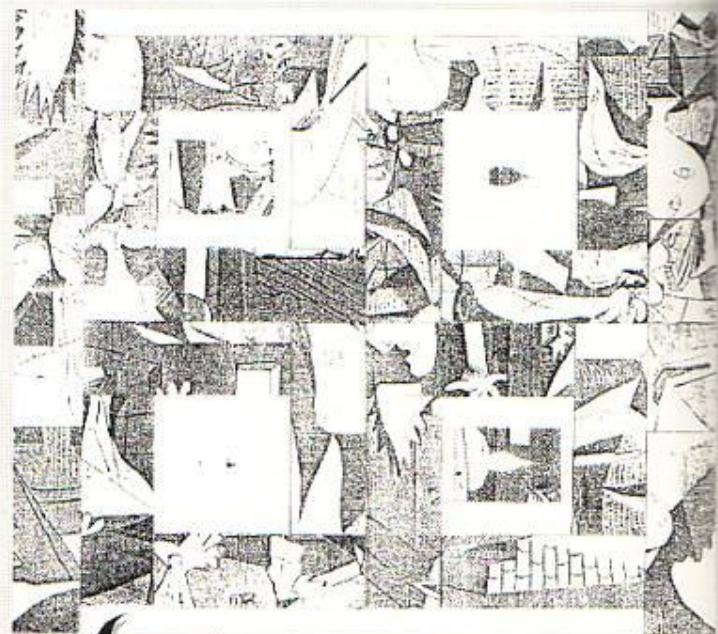
Pokušala sam ne misliti,
ali nisam zaboravila.
Pokušala sam ne sanjati,
ali nisam ni zaspala.
Pokušala sam ne plakati,
ali nisam se ni smiješila ...

Na stolu jutarnja kava,
pepeo ponosa u pepeljari,
proširene zjenice i ja ...

PONOS POD JASTUKOM

Ako dopustim da mi prošlost
niz obraz potjera suze
tko sam?

Ako dopustim da mi stvarnost
s jastuka briše snove
što sam?

NEVEN KAPOV,
1.R.

RAZUM I OSJEĆAJI

KOJI SUKOB?

Ja: Kakav sukob? Što je to? Ja nemam nikakvih sukoba ni problema. MOJA je zadnja.

Znaš ono kad mi stara naredi da izvedem psa ili, nedaj Bože, bacim smeće, bolje joj je da pripazi na ton jer, dragi moji, to mora biti molba, priča, zamolba i tako to ... i sukoba nema. Eto vidiš kako ja surađujem bez sukoba. Ma kakav sukob!

To je za primitivce i krute neznanice!

A ti?

On: Šta ja?

Ja: A što ti hoćeš od mene?

On: Pa ja ... ništa, mene je samo zanimalo što ti misliš o tome, sukobu i to ...

Ja: Ma što ti mene imаш pitati što ja mislim! Što si umišlaš? Što te brigal?

On: Pa samo sam mislio ...

Ja: Gledaj svoja posla! Što me tako gledaš? Ne misliš valjda da ču ja sad tu stobom raspravljati!

A vi? Što je? Imala li još tko što reći?!

«Za sukob je potrebno dvoje», prevrtala sam u mislima očeve riječi. Što ga je navelo na takav pogrešni zaključak? Očito se nikad nije posvadio sam sa sobom!

Posvadati se sam sa sobom ... znam da ne zvuči baš pametno. Ali evo me u mraku svoje sobe, toplo smještena ležim razapeta između svojih osjećaja i razuma. Stojim kao suha fontana između dviju bijesnih vatri. Osjećaji ili razum? Srce ili mozak? Mogu li uopće jedno s drugim?

Emocije nezaustavljivo naviru, a ja ... razmišljam. Na jednoj strani tisuće snažnih želja, nevinih nadanja, mlađenачkih snova, ružičasti oblaci i laka krila maštice. Na drugoj strani okrutna stvarnost, neizostavne činjenice, suludi svijet, nedostatak mogućnosti, život u brigama ... «Samo ludi i mrtvi nemaju briga», govorio je moj vjeroučitelj.

Uzalud mi sva ovo mozganje kad još nisam izgladila spor i pronašla nekakav prihvativljiv kompromis. «U redu!» pomislim. «Mudro i s razumom slijediti ču srce!»

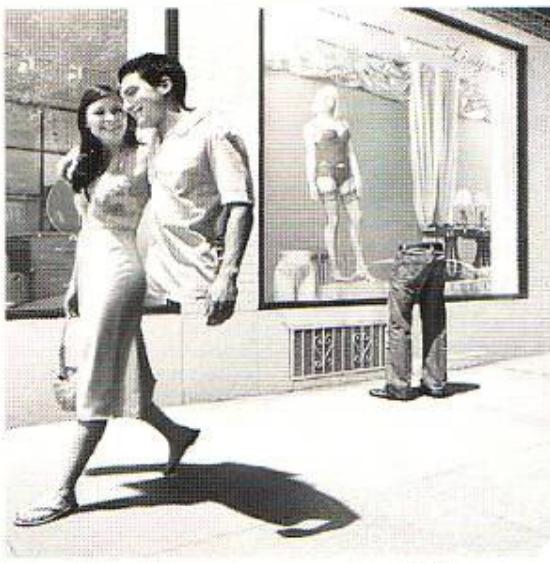
Tiho odahnem, zadovoljno sklopim oči i utonem u šarenu zemlju snova ...

VIKTORIJA DABRO,
1.R.

JELENA PERISIC,
1.B.

MUSKO - ZENSKI ODNOŠI IZ DRUGIH MEDIJA

Religijska:

Brak je religijski čin u kojem dobijamo jednog razapetog više i jednu djevicu manje.

Pravna:

Brak je doživotna robija u kojem osudeni može biti oslobođen samo zbog lošeg vladanja.

Životna:

Nijedna žena ne dobije ono čemu se nada i ni jedan čovjek se ne nuda onom što dobije.

Matematička:

Suma gnjavaže, oduzimanje slobode, množenje odgovornosti, dijeljenje love.

Dijetalna:

Najbrži način da se udebljaš.

Vojna:

Jedini rat u kojem spavamo s neprijateljem.

Filozofska:

Brak je mjesto gdje se uzajamno dijele i rješavaju problemi koje, doduše, ne bismo ni imali da nismo oženjeni.

Prije: Dva puta dnevno

Posljije: Dva puta mjesečno

Prije: Ti me ostavljaš bez dah.

Posljije: Ti me gušiš.

Prije: Ne staj...!

Posljije: Ne počnjil.

Prije: Grozica subotom uveče.

Posljije: Nogomet srijedom uveče.

Prije: Pitam se što bih radio bez rje??!

Posljije: Pitam se što radim s njom??!

Prije: Erotično

Posljije: Neurotično

Prije: Jučer smo ono radili na kauču.

Posljije: Jučer sam (pobjegao od nje i) spavao na kauču.

Moj muškarac iz snova

1. izgleda dobro
2. šarmantan
3. bogat
4. zna slušati
5. bistar
6. istreniran
7. dobro se odjeva
8. ima lijepo ophodenje
9. dolazi sa ugodnim iznenadenjima
10. maštovit ljubavnik

Moj muškarac iz snova, izmijenjene postavke (32 god.)

1. izgleda dobro (ako je moguće da ima kose na glavi)

2. otvara mi vrata

3. ima dovoljno novca za platiti večeru

4. više sluša nego sam priča

5. smije se mojim vicevima

6. može kupljeno donijeti kući

7. posjeduje najmanje jednu kravatu

8. cijeni dobro skuhano hranu

9. sjeća se važnih rođendana i godišnjica

10. najmanje jednom tjedno je romantičan

Moj muškarac iz snova, izmijenjene postavke (42 god.)

1. nije preraučna lica (ćela je ok)

2. ne počne prije vozili nego ja sjednem u auto

3. redovito radi - s vremenama na vrijeme me povede u restoran

4. kada razgovaram s nekim, potvrđuje najčešće na pravom mjestu.

5. sjeti se poruke ako on priča vic

6. dovoljno je treniran da može premjestiti namještaj

7. oblači košulje koje pokrivaju trbuh

8. ne kupuje pjenušac s metalnim zatvaračem

9. sjeti se spustiti poklopac na WC-u

10. brije se krajem tjedna

Moj muškarac iz snova, izmijenjene postavke (52 god.)

1. njeguje dlaciće na luku i nosu

2. ne češće se u javnosti

3. ne posuduje novac

4. ne zaspipi dok mu pričam važne stvari

5. ne priča isti vic prečesto

6. dovoljno je treniran da se može dići sa sofe

7. koristi čisto donje rublje i jednakе čarape

8. cijeni dobru hranu

9. najčešće se sjeća mog imena

10. brije se nakon nekoliko tjedana

Moj muškarac iz snova, izmijenjene postavke (62 god.)

1. ne plasi malu djecu

2. sjeti se gdje je WC

3. nije praskup za održavanje

4. tiho hrta

5. najčešće se sjeti čemu se smijao

6. dovoljno je istreniran da može sam stajati

7. najčešće je odjeven

8. voli hranu koja se lako žvače

9. sjeća se gdje je ostavio zube.

10. sjeća se da je kraj tjedna

Moj muškarac iz snova, izmijenjene postavke (72 god.)

1. diše

2. samostalno koristi WC

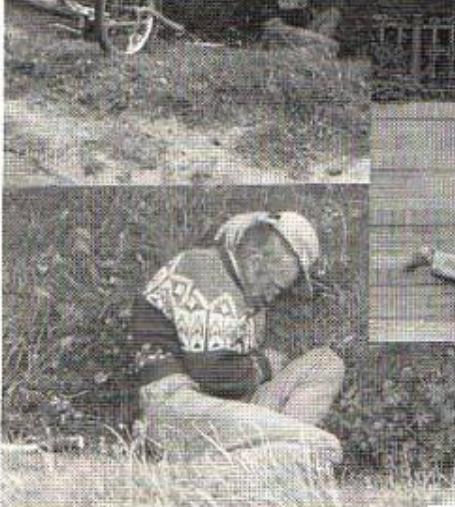
PILATES

Pilates je profinjena forma vježbanja, koja istodobno razvija snagu i fleksibilnost ostvarujući izduženje tijela, te smiren i vesel um. To je terapeutска tehnika potpuno sigurna, pa čak i za vrijeme trudnoće, a preporučljiva je osobama s problemima mišićno-koštano-zglobnog sustava. **Pilates** vodi prema savršeno uravnoteženom tijelu, snažnim, elastičnim mišićima te pravilnom i elegantnom držanjem tijela.

S obzirom na to da svaka vježba istodobno angažira iznimno mnogo mišića, na rezultate ne treba dugotrajanje čekati. Riječi osnivača **Josephha Pilatesa** od prije 70 godina danas vrijede više nego ikad: "Nakon 10 sati vježbanja osjetit ćete razliku, nakon 20 sati vidjet ćete razliku, a nakon 30 sati imat ćete potpuno novo oblikovanje tijela".

PILATES NA ŠLU NACIN

Imotin

Imotin tera no haven
 It's iei if ju tray
 Ni bel bilar as
 Albor as onli ~~big~~ day
 Imotin ol d pipel
 Living for today
 Imotin tera no kontris
 It went hard tu do
 Nothing tu kilo o day for
 End no nilltu tu
 Imotin ol d pipel
 Living lajf in pis
 Ju mey ~~o~~ rej ejm ^a down
 But ejm mat di onli nem
 Oyj hop samolej jil stajn as
 End ~~o~~ world vil liv as

Imotin no posejns
 Aj wonder if ju her
 Ni wel for grid of frangs
 A broadkerne of men
 Imotin ol d pipel
 Tering ol d ~~o~~ wold
 Ju mey rej ejm ^a down
 But ~~o~~ ejm mat di onli n
 Oyj hop samolej jil stajn
 End d wold vil liv .

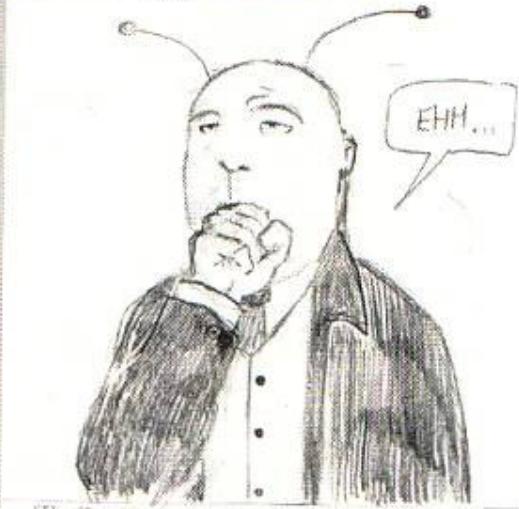
Mirjana Vučić, 4. R.
Grafički dizajner

Čestil Božić,
 Sretan Novi godini
 2. cl. Vara

CVRČAK

SAŠKO BARTO Život

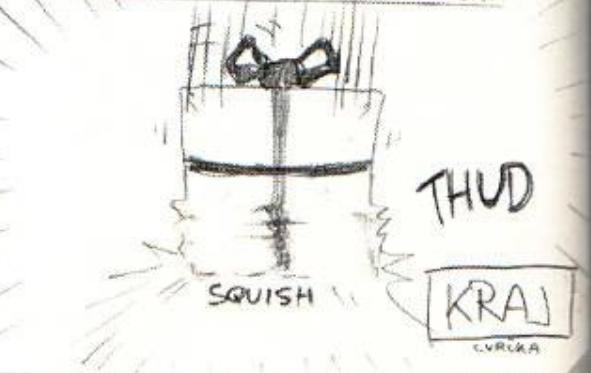

1. CVRČI, CVRČI, CVRČAK NA ĆVORU CRNE ŠIRE...

...SRDAČJE JE LIVJEJ, A ČIVUT DAR JE S NEBA.

TUMP

Prilog lista

VAMMA...

Prema onome što kažu današnji pravnici i birokrati, zaštitari dječjih prava, udruge vladine i nevladine, svi mi koji smo mladost započinjali 60.-tih- 70.-tih ili završavali 80.-tin, vjerojatno ne bismo trebali biti živi. U najmanju ruku, mogli smo postati zombiji, roboti, «plastični ljudi»

Nase
djecje
Nismo
nosili

sretna vikend! Djetištvo smo započeli u nešto kasnije uz prozor, lomili noge ... znali smo se i potuciti, ali nije bilo nikakvih sudskih tužbi. Nije bilo ni «no» od nasilja nad nama i nije nam trebao dječji pravobranitelji psiholog. Kada smo vozili, rošule ili karet na balinjere, nismo imali kacige i štitnike za koljena. Ako su nam roditelji vozili,

卷之三

nas djecu vozili su bez pojaseva i zračnih jastuka. Roditelji su nam radili u škveru, Dalmij, Jugoplastici, pa smo imali radnički ručak:

Pili smo vodu iz cijevi, a ne izvorsku, mineralnu, gaziranu ili ledeni čaj... U nabolju ruku pili smo Pipi nije nas bilo strah zaraze kad smo

dijelili piće i davali griz sendviča. Nismo znali što je anoreksija Kakav

Ma

? Pašteta ili hrenovka, mast i šećer bili su sasvim ok... Krajem

osnovne ili u srednjoj pjevušili smo uz,

i . Ako nam je Sanremo bio «premekan», onda smo se bacali na Radio

FUCK
WAR

Luxemburg. Slušali smo rock i punk, jazz i pop, blues...

i

misu bili neprijatelji. Parole tipa

MARCH 15 1988

niste vi izmislili.

Imali smo i mi naše filmske ljubimce: fantastičnu

životinju

. Show biz je i onda, kao i danas bio povezan s politikom (

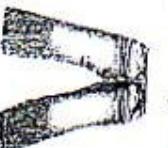

) Čitali smo

i Plavi vjesnik... Mi smo prije vas nosili japanke, rimirjanke i

patike. Nismo kao vi imali dućane svjetskih marki, ali smo za

jedne prave

putovali do Trsta i plaćali carinu. Nosili smo maxi i mini suknje, plesali smo nove plesove

i upoznali prve

fronte, terase i diskáče... Split su posjećivali velikani poput

Kupejima pričali o studentskim pokretima i

. Razmjenjivali smo vinile

sastanke imali u kinu ili po Marjanu. Matineje su tada bile u modi, a šuškanje

sastavni je dio matineje. Nismo imali

kućna kina i kasetofone, CD-ove i druga čuda, ali je «Ne daj se, Ines» jednako dobro zvučala. Nismo imali

, 99 satelitskih programa na televiziji, filmove na videu, surround sustav, ili Internet. Ali, imali smo prijatelje! S njima smo

razgovarali na zidiću, u dvoru pred kućom, a ljeti na Baćama između dvije utakmice vama čudno zvučalo, imali smo slobodu i izrasli u odgovorne ljude – vaše roditelje, učitelje, liječnike... A vi?

Vanja Škrabica, prof.